

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่
อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

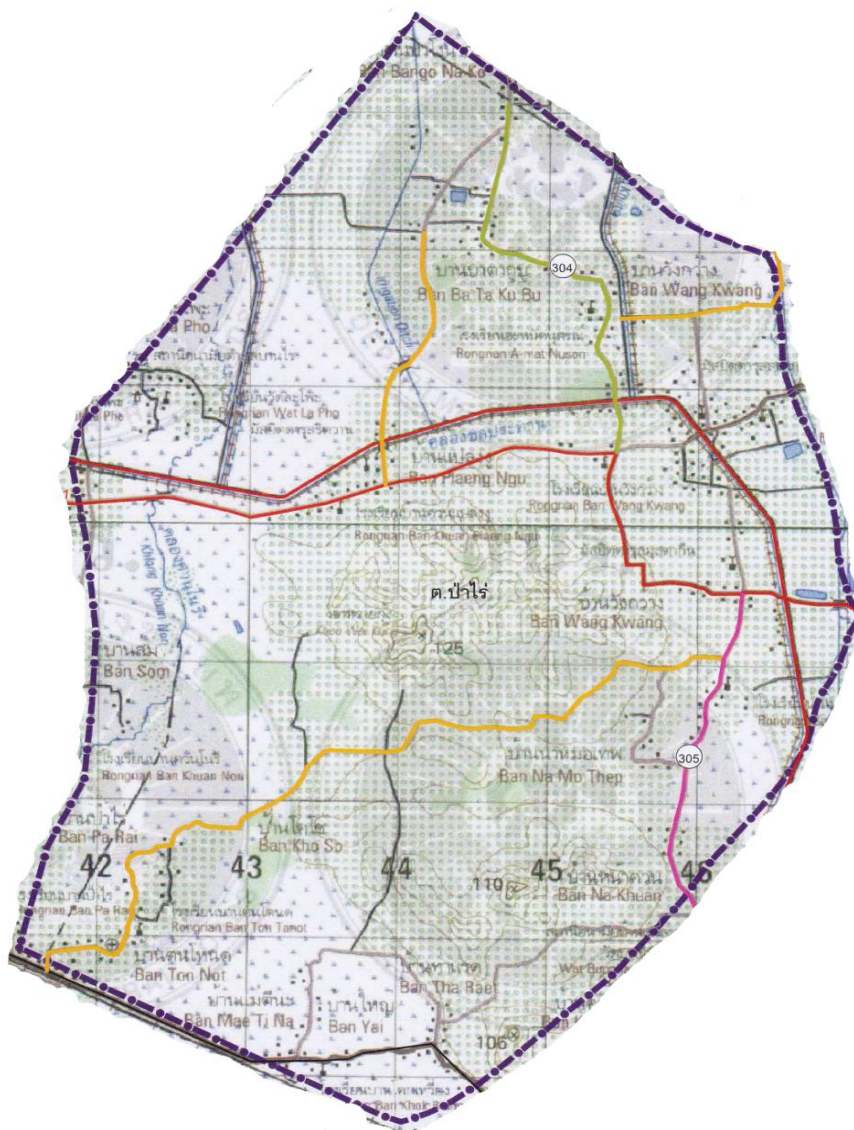
ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลป่าไร่เป็นตำบลหนึ่งใน ๓ ตำบลของอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ลาน ประมาณ ๖ กิโลเมตร ประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยมีสำนักงานที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ตั้งอยู่เลขที่ ๗/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่โดยประมาณ ๑๘,๑๒๐ ไร่ หรือ ๓๐.๒๐ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่มบางส่วนและที่ราบเชิงเขาบางส่วนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนยางและนาข้าว ประชากรมีอาชีพทำสวนยางและปลูกข้าว และปลูกพืชชนิดอื่นบ้างเล็กน้อย และประชากรส่วนใหญ่ของตำบลป่าไร่ มีอาชีพรับจ้างในต่างพื้นที่ด้วย โดยประชากรในวัยทำงานจะอยู่นอกพื้นที่ มีการเดินทางออกไปประกอบอาชีพ โดยมีถนนของทางหลวงชนบทและโยธาธิการเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลัก

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้นแถบมรสุม(Am) คือมีฝนตกชุกสลับกับฤดูแล้งสั้นๆ ภาคใต้ไม่มีฤดูหนาว เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ไม่เหมาะสำหรับการเพาะปลูก ส่วนบริเวณที่ราบลุ่มต่ำ(พรุ) มีน้ำท่วมขังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำใช้ปลูกข้าว และสวนผลไม้ ส่วนดินบริเวณที่สูงเป็นดินเหนียวหรือดินลูกรัง เหมาะในการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

ภาคใต้มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี แต่มีปัญหาในการขาดแคลนน้ำเนื่องจากมีแม่น้ำสายสั้นๆ ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากการขุดเจาะบ่อบาดาล และได้จากเขื่อนปัตตานี

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ในตำบลเป็นป่าดิบชื้นตามเทือกเขา ไม้สำคัญของตำบลป่าไร่ คือไม้เบญจพรรณ เช่น สะเดา ยาง ตะเคียน กันเกรา เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการเมืองการปกครอง

ทิศเหนือ	จด	ตำบลคลองตันหยง อำเภอนongจิก
ทิศใต้	จด	ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน
ทิศตะวันออก	จด	ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน, ตำบลดาโ๊ะ อำเภอนongจิก
ทิศตะวันตก	จด	ตำบลควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์

โดยแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ชื่อผู้นำท้องที่	ตำแหน่ง
๑	บ้านตันโตนด	นายอนุชา ชุมนวล	ผู้ใหญ่บ้าน ม.๑
๒	บ้านแม่ตีนะ	นายอาลี สาแมสารี	ผู้ใหญ่บ้าน ม.๒
๓	บ้านละโพะ	นายไสว ฉิมวิภักษ์	ผู้ใหญ่บ้าน ม.๓
๔	บ้านนาหมอเทพ	นายสมพร มณีละเอียด	ผู้ใหญ่บ้าน ม.๔
๕	บ้านวังกว้าง	นายมะยะมั่ง ตูหยง	ผู้ใหญ่บ้าน ม.๕
๖	บ้านควนแปลงงู	นายจิมณีอาปะ ปะดอมะ	ผู้ใหญ่บ้าน ม.๖
๗	บ้านกำปงลูลา	นายเจมะแอ เจ๊ะมะ	กำนันตำบลป่าไร่

๒.๒ การเลือกตั้ง

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต รวม ๔,๖๒๒ คน แยกเป็น ชาย ๒,๑๕๗ คน หญิง ๒,๔๖๕ คน

หมู่ที่	บ้าน	๒๕๖๔		
		ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านต้นโหนด	๒๐๓	๒๐๓	๔๐๖
๒	บ้านแม่ตีนะ/ท่าแรด	๒๙๙	๓๗๒	๖๗๑
๓	บ้านละโพะ	๑๑๓	๑๕๐	๒๖๓
๔	บ้านนาหมอเทพ	๒๐๘	๒๒๔	๔๓๒
๕	บ้านวังกว้าง	๕๒๒	๕๑๒	๑,๐๓๔
๖	บ้านควนแปลงงู	๓๖๐	๔๒๗	๗๘๗
๗	บ้านกำปงลูวา	๔๕๒	๕๓๗	๙๘๙
รวม		๒,๑๕๗	๒,๔๖๕	๔,๖๒๒

ที่มา : ทะเบียนราษฎร อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ณ เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๔

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓ - ๕ ปีและการคาดการณ์ในอนาคต)

หมู่ที่	บ้าน	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๑	ต้นโหนด	๒๖๖	๒๘๗	๕๕๐	๒๗๓	๒๘๕	๕๕๘	๒๖๙	๒๘๕	๕๕๔
๒	แม่ตีนะ	๔๒๘	๕๑๑	๙๓๙	๔๓๔	๕๐๔	๙๓๘	๔๒๑	๕๐๖	๙๒๗
๓	ละโพะ	๑๔๗	๑๘๒	๓๒๙	๑๔๑	๑๗๙	๓๒๐	๑๓๘	๑๗๗	๓๑๕
๔	นาหมอเทพ	๒๘๓	๒๗๘	๕๖๑	๒๘๓	๒๗๙	๕๖๒	๒๘๔	๒๘๔	๕๖๘
๕	วังกว้าง	๘๐๓	๗๗๗	๑,๕๘๐	๘๐๘	๗๙๓	๑,๖๐๑	๘๑๗	๘๑๔	๑,๖๓๑
๖	ควนแปลงงู	๕๙๕	๖๖๕	๑,๒๖๐	๖๑๔	๖๘๔	๑,๒๙๘	๖๒๘	๖๙๕	๑,๓๒๓
๗	กำปงลูวา	๗๔๔	๗๘๕	๑,๕๒๙	๗๖๕	๘๐๖	๑,๕๗๑	๗๘๖	๘๑๕	๑,๖๐๑
รวม		๓,๒๖๖	๓,๔๘๕	๖,๗๕๑	๓,๓๑๘	๓,๕๓๑	๖,๘๔๙	๓,๓๔๓	๓,๕๗๖	๖,๙๑๙

ที่มา : ทะเบียนราษฎรอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ณ เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๔

๓.๒ จำนวนครัวเรือน

หมู่ที่	บ้าน	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๑	บ้านต้นโหนด	๑๙๐	๑๙๑	๑๙๑
๒	บ้านแม่ตีนะ/ท่าแรด	๒๓๘	๒๔๓	๒๔๔
๓	บ้านละโพะ	๑๒๒	๑๒๓	๑๒๓
๔	บ้านนาหมอเทพ	๑๔๘	๑๔๙	๑๕๔
๕	บ้านวังกว้าง	๓๐๙	๓๒๒	๓๓๑
๖	บ้านควนแปลงงู	๑๙๗	๒๐๗	๒๑๐
๗	บ้านกำปงลูวา	๒๘๑	๒๙๗	๓๑๑
รวม		๑,๔๘๕	๑,๕๓๒	๑,๕๖๔

๓.๓ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากร	ชาย	หญิง	รวม
อายุต่ำกว่า ๐ - ๑๔ ปี	๑,๒๓๖	๑,๑๖๒	๒,๓๙๘
อายุ ๑๕ - ๕๙ ปี	๑,๗๙๕	๑,๙๑๓	๓,๗๐๘
อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป	๓๑๐	๔๙๗	๘๐๗
รวม	๓,๓๔๑	๓,๕๗๒	๖,๙๑๓

ที่มา : ทะเบียนราษฎรอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ณ เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๔

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

โรงเรียนระดับมัธยม	จำนวน	๑	แห่ง
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	จำนวน	๓	แห่ง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน	๒	แห่ง
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน	๑	แห่ง

๔.๒ สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลป่าไร่	จำนวน	๑	แห่ง	สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านตันโตนด	จำนวน	๑	แห่ง	สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	๗	หมู่บ้าน	
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	จำนวน	๘๘	คน	

๔.๓ อาชญากรรม

ปัญหาอาชญากรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหานี้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญา โดยประสานความร่วมมือกับฝ่ายทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครองในพื้นที่ และจัดให้ทุกพื้นที่มีแสงสว่างอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทั้งในด้านการจับขี้หวดยานพาหนะ และป้องกันเหล่ามิจฉาชีพที่อาศัยเวลาช่วงค่ำคืนในการเข้าก่อเหตุร้ายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นมา

๔.๔ ยาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ ส่วนใหญ่ไม่รุนแรงมากนัก เพราะความผิดส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับยาเสพติดประเภท ๓ ยาบ้า และพืชกระท่อม โดยแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ค้า และผู้เสพ ส่วนใหญ่มาจากนอกพื้นที่

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ดำเนินการตามระบบสวัสดิการสังคม โดยมี ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบล และรวมถึงสวัสดิการทางสังคม ตามนโยบายของรัฐ เช่น เบี้ยยังชีพผู้พิการ เบี้ยผู้สูงอายุ และเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ และการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ เป็นต้น

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๘ สายปัตตานี – ยะลา

ทางหลวงชนบทสาย ม.๑บ้านตันโตนด – ม.๔ บ้านนาหมอเทพ

ทางหลวงชนบท สายคันคลองชลประทาน ม.๔ – ม.๓ บ้านละโพะ

ทางหลวงชนบท สายบ้านควนแปลง ม.๖ – บ้าน กรป.ม.๖

การคมนาคมขนส่งสายหลักในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ถนนในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ที่เป็นถนนสายหลักเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ และเพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดและแหล่งปลายทาง อื่นๆ

๕.๒ การไฟฟ้า

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน ตลอดจนมีไฟฟ้าส่องสว่างอย่างทั่วถึง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

๕.๓ การประปา

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ มีระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ แห่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ จำนวน ๗ แห่ง

๕.๔ โทรศัพท์

มีการสื่อสารโทรคมนาคม ผ่านระบบเครือข่ายไร้สายได้ทุกระบบ

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์

มีการให้บริการในเขตรับผิดชอบของทำการไปรษณีย์ สาขานาประดู่

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

มีการเพาะปลูกต้นยางพารา ต้นปาล์ม ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย มะละกอบegin{array}{l}เป็นต้น

เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น(ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

มีการดำเนินการเติมพื้นที่ ทั้ง ๗ หมู่บ้าน เติมน้ำที่การเกษตรทั้งหมด ๒๑,๓๓๙ ไร่

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	จำนวนประชากร(คน)		จำนวนครัวเรือน	พื้นที่การเกษตร (ไร่)
	ชาย	หญิง		
บ้านตันโตนด	๒๗๗	๒๗๙	๑๘๔	๒,๙๕๕
บ้านแม่ตีนะ	๔๓๔	๕๐๘	๒๓๐	๓,๐๘๒
บ้านละโพะ	๑๔๗	๑๘๕	๑๒๑	๓,๗๓๖
บ้านนาหมอเทพ	๒๘๑	๒๖๒	๑๔๑	๓,๐๔๖
บ้านวังกว้าง	๗๕๗	๗๔๔	๒๘๖	๓,๐๔๖
บ้านควนแปลง	๕๖๒	๖๒๘	๑๗๙	๒,๔๒๕
บ้านกำปงลัว	๗๐๐	๗๖๑	๒๔๙	๓,๐๔๖

ข้อมูลด้านการเกษตร

ประเภทการเกษตร		จำนวนครัวเรือน	พื้นที่	ผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัม/ไร่
ทำนา	ในเขตชลประทาน	๑๓๗	๗๖๓.๑๕	๔๐๐
	นอกเขตชลประทาน	๒๗	๘๓.๔๔	
ทำสวน	ยางพารา	๘๒๖	๗,๐๗๗.๑๖	๒๕๐
	ลองกอง	๑๐๕	๘๕	๒,๐๐๐
	ทุเรียน	๕๖	๗๔	๑,๗๐๐
	เงาะ	๓๑	๑๑๑	๑,๑๐๐
	ปาล์มน้ำมัน	๑๑	๗๖.๗๒	๓๐๐
	มะพร้าว	๑๖	๑๑	๑,๐๐๐
ทำไร่	ข้าวโพด	๒๔	๒๔	๑,๕๐๐

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

ปริมาณน้ำฝน	โดยเฉลี่ย ๔๔ มิลลิเมตร	มีความเพียงพอ
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	คลอง,หนองน้ำ,บึง	ไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง
แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น	คลองชลประทาน	ไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	คลอง,หนองน้ำ,บึง	ไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง
แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น	บ่อบาดาลบ่อน้ำตื้นระบบประปาหมู่บ้าน	ไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง

๖.๒ การประมง

มีการทำประมงน้ำจืด ตามแหล่งน้ำขนาดเล็กต่างๆ และมีการเลี้ยงปลาในบ่อดิน

๖.๓ การปศุสัตว์

มีการเลี้ยงสัตว์ แบบปล่อย และแบบขุน โดยมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ และโดยส่วนตัว โดยสัตว์เศรษฐกิจส่วนใหญ่ คือ วัว แพะ แกะ ควาย และม้า เป็ดและไก่ เป็นต้น

๖.๔ การบริการ

มีร้านค้าขายของชำ	จำนวน	๑๗	ร้าน
มีโรงสีข้าว	จำนวน	๔	แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว แต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น การจัดงานประเพณีต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมของวัด

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังโพธิ์ไม่มีอุตสาหกรรม แต่มีการประกอบโรงสีขนาดเล็กจำนวน ๔ แห่ง

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

ธนาคาร	-	แห่ง	สถานีบริการน้ำมัน	-	แห่ง
บริษัท	-	แห่ง	ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	-	แห่ง
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-	แห่ง	ตลาดสด	๖	แห่ง
ร้านค้าต่างๆ	๒๐	แห่ง	โรงฆ่าสัตว์	๑	แห่ง
ซูเปอร์มาร์เก็ต	-	แห่ง	อู่ซ่อมรถ	๔	แห่ง

องค์กร/กลุ่มอาชีพ

จากการจัดเวทีชุมชนและสอบถามตัวแทนกลุ่มและองค์กรในชุมชน ทำให้ได้ข้อมูลกลุ่มต่างๆ ในตำบลป่าไร่ มีโรงรับซื้อไม้ยางพารา ๒ แห่ง กลุ่มอาชีพทำเครื่องแกง กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ กลุ่มเลี้ยงโคขุน และ กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายมุสลิม และร้านค้าของชำทั่วไป

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ – ๕๐ ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

๗ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชากรโดยส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม และรองลงมาคือ ศาสนาพุทธ

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีของชาวไทยพุทธ

ประเพณีชิงเปรต การชิงเปรตเป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลเดือนสิบของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ โดยจัดในวัดทุกวัด ในวันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ โดยทำร้านจัดสำหรับอาหารคาวหวานไปวางเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เปรตชน (ปู่ ย่า ตา ยาย และบรรพบุรุษ ที่ล่วงลับไปแล้ว) ร้านที่วางอาหารเรียกว่า ร้านเปรต สร้างไว้กลางวัด ยกเสาสูง ๔ เสาบ้าง เสาเดียวบ้าง และนิยมจัดทำร้านเปรต ๒ ร้าน โดยแบ่งออกเป็นร้านเสา สูง สำหรับคนหนุ่มที่มีกำลังวังชาในการปีนป่าย อีกร้านเป็นเสาเตี้ยสูงแค่เอว สำหรับให้เด็กและผู้หญิง ได้แย่งชิงเพื่อความสนุกสนาน บนร้านเปรตจะมีสายสิญจน์วงล้อมไว้รอบและต่อยาวไปจนถึงที่พระสงฆ์นั่งทำพิธีกรรม เมื่อทำพิธีเสร็จแล้ว จะมีผู้ตระฆังให้สัญญาณ บรรดาผู้ร่วมทำบุญ ก็จะเข้าไปรุมแย่งชิงของอาหารคาวหวานที่อยู่บนร้านเปรตอย่างสนุกสนาน ซึ่งเรียกว่า ชิงเปรต

ประเพณีบังกุลบัว การบังกุลบัวคือการทำบุญระลึกถึงญาติที่ล่วงลับไปแล้ว และนำกระดูกมาบรรจุไว้ในบัว (ที่บรรจุอัฐิ) ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวัดหรือบัวประจำตระกูล มีขึ้นระหว่างเดือน ๕ แรม ๑ ค่ำ ของทุกปีเป็นต้นไป ถือเป็นการชุมนุมญาติของแต่ละหมู่บ้านตำบล โดยเมื่อถึงวันบังกุลบัว ญาติพี่น้องลูกหลาน ที่ไปประกอบอาชีพหรือไปอยู่ต่างถิ่น จะพร้อมใจกันกลับบ้าน เพื่อทำบุญในวันนี้ และจะมีการทำความสะอาดตกแต่งบัว บางที่เรียกประเพณีนี้ว่า ทำบุญรดน้ำบัว

ประเพณีลากพระ ลากพระหรือชักพระ จะกระทำกันหลังจากวันมหาปวารณาหรือวันออกพรรษา ๑ วัน คือตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ พุทธศาสนิกชนจะพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นบนบุษบกที่วางอยู่เหนือรถหรือล้อเลื่อน แล้วแห่แหนชักลากไปตามถนนไปรวมกัน ณ จุดที่นัดหมายอาจจะเป็นวัดใดวัดหนึ่งหรือสถานที่ที่ผู้จัดงานกำหนดไว้ รถหรือล้อเลื่อนนั้น ชาวบ้านมักเรียกว่า เรือพระ ปกติจะตกแต่งเป็นรูปเรือ โดยใช้คนลากเชือกเป็น ๒ สาย บนเรือพระจะมีคนตีโพน การตีโพนนั้นเพื่อปลุกใจให้ชาวบ้านกระตือรือร้นมาร่วมพิธีลากพระ และเรียกให้ชาวบ้านที่อยู่แนวถนนได้มาร่วมพิธีเท่าที่มีเวลา อาจจะเพียงช่วงระยะทาง ๑๐-๒๐ เมตร และร่วมทำบุญตามศรัทธาเมื่อเรือพระแต่ละลำเดินทางไปถึงจุดนัดหมาย ก็จะมีพิธีกรรมและกิจกรรม โดยชาวบ้านจะนำอาหารถวายพระสงฆ์ที่มาพร้อมกับเรือพระ หรือพระสงฆ์ที่ชาวบ้านนิมนต์มาเพื่อร่วมงานลาก เพื่อพระฉันเสร็จแล้ว ชาวบ้านก็จะร่วมรับประทานอาหาร และร่วมกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและความสามัคคี กิจกรรมที่จัด ในงานประเพณีลากพระ ได้แก่ การประกวดเรือพระ การแข่งขันตีโพนหรือกลองใหญ่ แข่งขันชั้ดตัม แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

ประเพณีของชาวไทยมุสลิม

มาแกบูโละ “มาแกบูโละ” เป็นภาษาท้องถิ่น แปลว่า “กินเหนียว” ประเพณีการกินเหนียวของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่หนัด คำว่า “กินเหนียว” มิใช่ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไปนั่นเอง

การเข้าสู่หนัด เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือการขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโซะยาวิ” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่หนัด ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

วันฮารีรายอ มีอยู่ ๒ วันคือ

วันอฎีลฟิตรี หรือที่เรียกว่าวันฮารีรายอ เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นการกลับเข้าสู่สภาพเดิมคือ สภาพที่ไม่ต้องอดอาหาร ไม่ต้องอดน้ำ ฯลฯ อีกต่อไป วันอฎีลฟิตรี ตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติ และทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยกเว้นสงขลา) ๑ วัน

วันอฎีลอัตฮา หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอหัจญ์ หมายถึงวันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้นชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวันตรุษนี้ว่า วันอีดใหญ่หรือวันรายอหัจญ์และทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยกเว้นสงขลา) ๑ วัน

วันเมาลิด เมาลิด เป็นภาษาอาหรับ แปลว่า เกิดที่ เกิด หรือวันเกิด ซึ่งหมายถึงวันสมภพของนบีมุฮัมมัด ตรงกับวันที่ ๑๒ ของเดือนรอบีอุลอาวาล หรือเดือนที่ ๓ ตามปฏิทินอาหรับ วันเมาลิดนอกจากจะเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องในวันสมภพของ นบีมุฮัมมัด แล้ว ยังเป็นการรำลึกถึงวันที่ท่านลี้ภัยจากนครเมกกะไปสู่นครมาดีนะห์ และเป็นวันมรณกรรมของท่านอีกด้วย กิจกรรมต่างๆในวันเมาลิด ได้แก่ การอัญเชิญคัมภีร์อัน-กุรอ่าน การแสดงปาฐกถาธรรม การแสดงนิทรรศการ การเลี้ยงอาหาร ฯลฯ

วันอาซุรอ อาซุรอ เป็นภาษาอาหรับ หมายถึง วันที่ ๑๐ ของเดือนมุฮัรรอน ซึ่งเป็นเดือนทางศักราชอิสลามในสมัย ท่านนบีนุส ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ยังความเสียหายแก่ทรัพย์สินไร่นาของประชาชนทั่วไป ทำให้เกิดการขาดอาหารบริโภค จึงประกาศให้ผู้ที่มีสิ่งของที่เหลือพอจะรับประทานได้เนื่องจากต่างให้อามากรวมกัน เนื่องจากต่างคนต่างมีของคนละอย่างไม่เหมือนกัน ท่านนบีนุส ให้เอาของเหล่านั้นมากวนเข้าด้วยกัน สากของท่านก็ได้รับประทานอาหารโดยทั่วกันและเหมือนกัน ในสมัยท่าน นบีมุฮัมมัด (ศ็อล) ได้เกิดเหตุการณ์ทำนองเดียวกันขณะที่กองทหารของท่านกลับจากการรบที่ บาดัร ปรากฏว่าทหารมีอาหารไม่พอกิน นบีมุฮัมมัด(ศ็อล)จึงใช้วิธีการของ ท่านนบีนุส โดยให้ทุกคนเอาข้าวของที่รับประทานได้มากวนเข้าด้วยกัน แล้วแบ่งกันรับประทานในหมู่ทหาร

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มี ประกอบด้วย

๑) ด้านแพทย์แผนไทย / สมุนไพร / หมอ รายละเอียดได้แก่ นวดแผนไทย

๒) ด้านผู้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม / ประเพณีท้องถิ่น รายละเอียดได้แก่ รำกลองยาว และดนตรีไทย

๓) ด้านผู้มีความรู้ด้านการถนอมอาหาร / การจัดทำอาหาร รายละเอียดได้แก่ การทำขนมไทยโบราณ การทำอาหารพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิม

๔) ด้านผู้อนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม / ประเพณีท้องถิ่น / พิธีกรรมทางศาสนา รายละเอียดได้แก่ การทำบายศรี งานจัดทำพิธีกรรมทางศาสนา งานพิธีกรรมต่างๆ

๖) ด้านการแพทย์แผนไทย / สมุนไพร / หมอบ้าน รายละเอียดได้แก่ หมอสมุนไพรรักษาโรคเรื้อรัง หมอดำยาพื้นบ้าน

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าสำคัญในพื้นที่ ได้แก่ เครื่องแกง และเสื้อผ้า

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

มีแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ จากการเจาะบ่อบาดาล และคลองเล็กๆ ในตำบล เช่น คลองแม่ไม้ไฟ เป็นต้น

๘.๒ ป่าไม้

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ไม่อยู่ในเขตป่า

๘.๓ ภูเขา

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ไม่มีภูเขา

๘.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

- เพียงพอ และเหมาะสมแก่การเพาะปลูก

๑๐.อื่นๆ (ถ้ามีระบุด้วย)

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครักษ์ส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ มิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตรในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของประชาชนการแก้ปัญหาด้านความยากและความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการขยายโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ ยังคงมีช่องว่างที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ มิติสิ่งแวดล้อมที่การฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานปณิธานเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทฤษฎาการธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความสุข บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับ การยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และการบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ให้เกิดขึ้นกับ ประเทศชาติบ้านเมือง โดย (๑) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็งมีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา (๒) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มี เสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ (๔) การพัฒนาและ เสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

๑.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกัน ไม่ให้ปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (๑) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน (๒) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (๓) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

๑.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติเพื่อ ยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย (๑) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติ แบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การพัฒนาและพัฒนากำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพ และหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศและเผชิญภัยคุกคามได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (๓) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

๑.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กร ภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (๑) การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่าง

ประเทศ (๒) การเสริมสร้าง และธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (๓) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

๑.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่างๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย (๑) การพัฒนากลไก ให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม (๒) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ (๓) การพัฒนากลไกและ องค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๒.๑ การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) เกษตรปลอดภัย (๓) เกษตรชีวภาพ (๔) เกษตรแปรรูป และ (๕) เกษตรอัจฉริยะ

๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อน ประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย (๑) อุตสาหกรรม ชีวภาพ (๒) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (๓) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และ ปัญญาประดิษฐ์ (๔) อุตสาหกรรมและบริการขนส่ง และโลจิสติกส์ และ (๕) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

๒.๓ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย (๑) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (๒) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (๓) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย (๔) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (๕) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

๒.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคมพื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย (๑) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (๒) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (๓) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (๕) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

๒.๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (๕) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนา ที่สำคัญเพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ สังคมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่

๓.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (๑) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (๒) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (๓) การสร้าง

ความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (๕) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (๗) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (๑) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (๒) ช่วงวัยเรียน/ วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ (๓) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับ ศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (๔) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

๓.๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ (๒) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (๓) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหาร จัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท (๔) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๕) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทย ตระหนักถึงบทบาทความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทย ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (๖) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (๗) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๓.๔ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (๑) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา ผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย (๒) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่างๆ และ (๓) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมให้กับประเทศ

๓.๕ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย (๑) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (๒) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (๓) การสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (๔) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (๕) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๓.๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์โดย (๑) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (๒) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๓) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (๔) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๓.๗ การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศโดย (๑) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (๒) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (๓) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (๔) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับเพื่อความสมานฉันท์ และเพิ่มขีด ความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ได้แก่

๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (๑) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (๒) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (๓) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร (๔) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (๕) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศ ภาวะและทุกกลุ่ม (๖) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง (๗) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึง บริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (๘) สร้างความเป็นธรรม ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย (๑) พัฒนา ศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค (๒) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ แต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (๓) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (๔) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมาย ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด (๕) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (๖) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (๑) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และ มีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่างๆ (๒) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน (๔) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม (๕) สนับสนุนการพัฒนาทุนทางสังคม และ วัฒนธรรม และ (๕) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย (๑) ส่งเสริมการปรับตัวกิจกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (๒) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง (๓) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ (๔) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่ออนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่าง ยั่งยืน มีสมดุล การฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนา สังคมเศรษฐกิจของประเทศ การใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ การยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๕.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (๑) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐาน ชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๒) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลาย ทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (๓) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (๔) รักษา และเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๕) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

๕.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (๑) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (๒) ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ (๓) พื้นฟูชายหาดที่เป็น แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ อย่างเป็นองค์รวม และ (๔) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย (๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (๒) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสีย และเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๓) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และ (๔) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๕.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโต อย่างต่อเนื่อง โดย (๑) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึง พื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ (๒) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน (๓) จัดการมลพิษที่มี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล (๔) ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (๕) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ (๖) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและ อนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

๕.๕ พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (๑) พัฒนาการ จัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (๒) เพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล (๓) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๔) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (๕) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

๕.๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย (๑) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย (๒) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบ ยุติธรรม และ ระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (๓) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ (๔) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนด อนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อให้ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยภาครัฐมีขนาดเล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มี ความโปร่งใส ปลดการทุจริต และประพฤติดีชอบ กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ ประกอบด้วย ๘ ประเด็น ได้แก่

๖.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดย (๑) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากล และเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (๒) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

๖.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนา ในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (๒) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (๓) ระบบติดตามประเมินผล ที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

๖.๓ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมใน การพัฒนาประเทศ โดย (๑) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (๒) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (๓) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

๖.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย โดย (๑) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (๒) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๖.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (๑) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (๒) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๖.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย (๑) ประชาชนและภาคีต่างๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ (๒) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (๓) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และ ตรวจสอบได้ และ (๔) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

๖.๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย (๑) ภาครัฐจัดให้ มีกฎหมายที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (๒) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (๓) การบังคับ ใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อกฎหมาย

๖.๘ กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย (๑) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (๒) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีบทบาทเชิงรุก ร่วมกันในทุก ขั้นตอนของการค้นหาความจริง (๓) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และ ปกครองมีเป้าหมายและ ยุทธศาสตร์ร่วมกัน (๔) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการยุติธรรม และ (๕) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

การพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ ได้แก่ เศรษฐกิจไทยมีขนาดใหญ่ขึ้น มีฐานการผลิตและบริการ ที่มีความเข้มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับมิตรประเทศทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี รวมถึงความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคและอาเซียนมีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้า และการลงทุนของไทยเพิ่มขึ้น ในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานมีการพัฒนาครอบคลุมมากขึ้น และการบริการทาง สังคมทุกด้านที่มีความครอบคลุมทั่วถึง ทำให้รายได้ประชาชนสูงขึ้น ปัญหาความยากจนลดลง และคุณภาพชีวิต ประชาชนดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม โครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น จึงให้ความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอก ในขณะที่ความสามารถในการแข่งขันปรับตัวช้า เนื่องจาก การยกระดับห่วงโซ่มูลค่าการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการสู่การใช้องค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมยังดำเนินการได้น้อย ทำให้ฐานการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการมีผลผลิตภาพ การผลิตต่ำ ประกอบกับประเทศไทยยังประสบปัญหาคุณภาพในเกือบทุกด้าน ที่สำคัญได้แก่ คุณภาพคน คุณภาพ การศึกษา คุณภาพบริการสาธารณะและบริการสาธารณสุข สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำสูง ก่อให้เกิดความ แตกแยก นอกจากนี้ทรัพยากรธรรมชาติร้อยละห้าหรือและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว มี ภาวะขยะล้นเมือง และการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์ ในขณะที่ความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดจากสภาพ ภูมิอากาศผันผวนมีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมที่ เกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งสะท้อนถึงปัญหาการ จัดการภาครัฐที่ ขาดประสิทธิภาพเพราะการบริหารจัดการยังขาดเอกภาพ และการปฏิรูปกฎหมายเพื่อพัฒนา ประเทศยังล่าช้า

ดังนั้น การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม เพื่อวางรากฐานของประเทศในระยะยาวให้มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยงและรองรับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีโดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก “ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจาก แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการ เจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม

สำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ ของแผนพัฒนาฯ ได้ยึด เป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๙ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็นกรอบในการกำหนด เป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์กรระหว่างประเทศกำหนดขึ้น อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนา ได้บูรณา การนโยบายหรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ ๓๗ วาระ และไทยแลนด์ ๔.๐

การจัดทำแผนขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งจาก ภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษา ในทุกพื้นที่ของประเทศ เป็นกลไกประชารัฐที่รวมพลัง ให้สามารถกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา รวมทั้งแผนงานโครงการสำคัญที่ตอบสนองความต้องการและ แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปี

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

ประเทศไทยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จะเป็นแผนแรก ที่ถูกใช้ให้เป็นกลไกเชื่อมโยง สู่การขับเคลื่อนการพัฒนา ซึ่งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่จะต้องบรรลุผลลัพธ์ และ ผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนา รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาในรายละเอียดที่ต้องเชื่อมต่อการปฏิบัติที่ต้อง ดำเนินการในช่วง ๕ ปี โดยได้กำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Program) และประเด็นพัฒนาเชิง บูรณาการที่สำคัญ ในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ จะทำให้ระบบการจัดสรร งบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดิน แผนสำหรับบริหารราชการแผ่นดิน กฎ ระเบียบวินัยทาง การเงินและการคลังภาครัฐ และระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ตลอดจนระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีแนวทางการพัฒนาจังหวัด ภาค และเมือง ที่ กำหนดพื้นที่เป้าหมาย สาขาการผลิตและบริการเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และ กำกับ ให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ จังหวัด ภาค และเมือง เกิดผลสัมฤทธิ์ และสอดคล้อง กับเป้าหมาย รวมของประเทศ รวมทั้งได้กำหนดแนวทางเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการปฏิรูปประเทศที่สภาวะปฏิรูป แห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปได้เสนอและต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จในช่วง ๕ ปีต่อจากนี้

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

ประเทศไทยแม้ว่า ได้ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี มีการขยาย การลงทุนในโครงสร้าง พื้นฐานที่เป็นระบบโครงข่ายมากขึ้น และมีการเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา แต่อันดับความสามารถใน การแข่งขันของไทย ยังปรับตัวช้าเมื่อเทียบกับหลายประเทศ เนื่องจากคุณภาพคนต่ำ การลงทุนในการวิจัยและ พัฒนายังมีน้อย คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ดี และปัญหาการบริหารจัดการ ภาครัฐและกฎระเบียบต่าง ๆ ล้าสมัยและขาดประสิทธิผลในการบังคับใช้ เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจโลกและภัยพิบัติ ธรรมชาติ ทำให้ เศรษฐกิจไทยผันผวนได้ง่าย และเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวในอัตรา ที่ต่ำกว่าศักยภาพ มาต่อเนื่องหลายปี

นอกจากนี้ประเทศไทยต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้ สถานการณ์ที่ กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นมากขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดน โดยมีการเคลื่อนย้ายคน เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข่าวสาร สินค้าและบริการอย่างเสรี ทำให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้น ส่งผลให้มี การรวมตัวด้าน เศรษฐกิจ ของกลุ่มต่าง ๆ ในโลกมีความเข้มข้นขึ้น ประเทศเศรษฐกิจใหม่มีขีดความสามารถใน การแข่งขันมาก ขึ้น เช่น จีน อินเดีย ละตินอเมริกา และเวียดนาม ซึ่งมีแรงงานราคาถูกและมีมาตรการอื่น ๆ ประกอบในการ ดึงดูดการลงทุน จากต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี สมัยใหม่ทำให้ สังคมโลกมีความ เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยง อาทิ การก่อการร้าย โรค ระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาแรงงานต่างด้าว

ในขณะเดียวกันประเทศไทยมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่ สังคม สูง วัยมากขึ้น จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น ปัญหา ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ รวมทั้งความแตกต่างของ รายได้ ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดและกลุ่มคนจนที่สุดสูงถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ เนื่องจากการกระจายโอกาส การ พัฒนาไม่ทั่วถึง ยิ่งไปกว่านั้นทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์

ทรัพยากรธรรมชาติระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ เนื่องจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมีลักษณะรวมศูนย์ขาดการเชื่อมโยงกับพื้นที่ ในขณะที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง ประกอบกับสภาพภูมิอากาศมีการเปลี่ยนแปลงผันผวนมากขึ้น ประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยมากกว่าในอดีต

ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว จะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยง อย่างชาญฉลาดมากขึ้น ต่อจากนี้ไป ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ เพื่อแก้ไขปัญหาฐานสำคัญที่เป็น จุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่สั่งสมมานาน ในขณะเดียวกันดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อใช้ประโยชน์จาก จุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีลักษณะการบูรณาการ และใช้ประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่าง แท้จริง ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑.๓.๑ การพัฒนานวัตกรรมและการนำมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ โดยจะมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจทั้งในเรื่องกระบวนการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ โดยการกำหนดวาระการวิจัยแห่งชาติ (National Research Agenda) ให้มีจุดเน้นที่ชัดเจนเฉพาะเจาะจง และสอดคล้องกับสาขาเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และใช้กลยุทธ์ด้านนวัตกรรมบูรณาการวิจัยและพัฒนากับการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และการพัฒนานวัตกรรม

๑.๓.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การดัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่ความเป็น อัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยี การพัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้แก่ เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับสถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษา รวมทั้งพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขา STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ชุมชน รวมทั้งการปรับกลไกระบบวิจัยและพัฒนาของประเทศทั้งระบบ

๑.๓.๓ การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากร ในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

๑.๓.๔ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ให้ความสำคัญกับการจัดบริการของรัฐที่มีคุณภาพทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข ให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสและผู้ที่ยากไร้ในพื้นที่ห่างไกล การจัดสรรที่ดินทำกิน สนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และสนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพ ผู้ด้อยโอกาสสตรีและ

ผู้สูงอายุ รวมทั้งกระจายการจัดบริการภาครัฐให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพ ตลอดจนสร้างชุมชนเข้มแข็งให้เป็นพลังร่วมทางสังคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและพร้อมรับ ผลประโยชน์จากการพัฒนา โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนจัดสวัสดิการและบริการในชุมชน และผลักดันกลไกการกระจายที่ดินทำกินและการบริหารจัดการที่ดินของชุมชน โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายสำคัญในการยกระดับรายได้ประชากรกลุ่ม ร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด

๑.๓.๕ การปรับโครงสร้างการผลิตและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในแต่ละช่วงของห่วงโซ่มูลค่า เน้นสร้างความเข้มแข็งให้กับปัจจัยพื้นฐาน ทูทางเศรษฐกิจให้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของฐานการผลิตและฐานรายได้เดิม และยกระดับห่วงโซ่มูลค่าด้วยการใช้เทคโนโลยีวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างสังคมผู้ประกอบการให้มีทักษะการทำธุรกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนเศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในอนาคต

๑.๓.๖ การปรับระบบการผลิตการเกษตรให้สอดคล้องกับพันธกรณีในด้าน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและศักยภาพของพื้นที่ เน้นการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรชีวภาพ (Bio Based) ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัย ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การพัฒนาระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและการขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียว เป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด

๑.๓.๗ การเพิ่มศักยภาพฐานการผลิตและบริการเดิมที่มีศักยภาพในปัจจุบันให้ ต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่เข้มข้นและมีนวัตกรรมมากขึ้น ควบคู่กับการ วางรากฐานเพื่อสร้างและพัฒนาภาคการผลิตและบริการสำหรับอนาคต ทั้งในด้านการเตรียมศักยภาพคน และโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนสร้างกลไกและเครือข่ายความร่วมมือของธุรกิจในกลุ่มคลัสเตอร์ (Cluster)

๑.๓.๘ การส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจกระแสใหม่ อาทิ เศรษฐกิจ ดิจิทัล เศรษฐกิจฐานชีวภาพ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการพัฒนาวิสาหกิจตั้งใหม่ (Start Up) และวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงการสร้างสังคมผู้ประกอบการเพื่อต่อยอดฐานการผลิตและบริการ

๑.๓.๙ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต เน้นการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิด ความสมดุลและยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบ นิเวศ และศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติและครบวงจร ทั้งการผลิตและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๑๐ การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ขยายฐานเศรษฐกิจให้กว้างขึ้น และต่อยอดห่วงโซ่การผลิตให้เข้มแข็งขึ้น โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และนำผลการวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมาใช้ประโยชน์ในการสร้างผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความเชื่อมโยงด้าน คมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงานของกรอบความร่วมมือทาง เศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง กรอบความร่วมมือกลุ่มแม่น้ำอิรวดี เจ้าพระยา แม่โขง กรอบความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย กรอบความร่วมมือความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความ

ร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ กรอบความร่วมมือเพื่อพัฒนาชายแดนไทย-มาเลเซีย และ ภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

๑.๓.๑๑ การพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อย ขนาดเล็กและขนาดกลาง วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาและส่งเสริมสังคมผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ผลิตได้และขายเป็น

๑.๓.๑๒ การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เร่งเตรียมความพร้อมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๑.๓.๑๓ การฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการเตรียมการรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยยะสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า

๑.๓.๑๔ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติดมิชอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนธรรมาภิบาลในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรมทั้งด้านระบบการบริหารงานและบุคลากร มีการบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

๑.๓.๑๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อขยายขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจหลัก และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกกลุ่มในสังคม เน้นให้เกิดความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคและในอาเซียนอย่างเป็นระบบ โดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงภายในประเทศที่สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการและการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการพื้นฐาน และการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ และการพัฒนาผู้ประกอบการในสาขาโลจิสติกส์และหน่วยงานที่มีศักยภาพไปทำธุรกิจในต่างประเทศ

๑.๓.๑๖ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เร่งดำเนินการในประเด็นท้าทาย ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิม และขยายฐานการผลิตและบริการใหม่ที่ สร้างรายได้สำหรับประชาชนในแต่ละภาค การพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้รองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคตอย่างมีสมดุล และการบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เจริญเติบโตและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคและเมืองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๓.๑๗ การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศให้เข้มข้นและส่งผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มที่ มุ่งเน้นผลักดันให้ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบและในเชิงสถาบันให้มีความคืบหน้าชัดเจนใน

ระดับปฏิบัติการและในแต่ละจุดพื้นที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศ ผลักดันการลดการใช้มาตรการที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องเชื่อมโยงเครือข่ายภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในเวทีโลก และสนับสนุนการ ขับเคลื่อน การพัฒนาภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ๑.๓.๑๘ การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ให้มีความสำคัญกับการพัฒนา ผู้ประกอบการ ให้สามารถพัฒนาธุรกิจร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม พัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และการสนับสนุนการดำเนินงานของสภาธุรกิจภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนแหล่งเงินทุนและแหล่งข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับฐานการผลิตในต่างประเทศ

๑.๓.๑๙ การปรับปรุงภาคการเงินของไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้ สามารถ แข่งขัน ได้ เร่งปรับปรุงกฎระเบียบในการกำกับดูแลภาคการเงินเพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันและ การให้บริการ ต่อผู้บริโภคและภาคธุรกิจเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม รวมทั้งการกำกับดูแลที่ สามารถป้องกันความเสี่ยง จากความเชื่อมโยงทางการเงินและกระแสการเคลื่อนย้ายของเงินทุนที่จะมีรูปแบบที่ เปลี่ยนแปลงไป และมีปริมาณ ธุรกรรมที่มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันสนับสนุนการนำเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้ อย่างเข้มข้น พัฒนาเครื่องมือทาง การเงินเพื่อระดมทุนมาใช้สนับสนุนการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ ตลอดจน ขยายการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงในต้นทุนที่เหมาะสม

๑.๓.๒๐ การปฏิรูปด้านการคลังและงบประมาณ ประกอบด้วย การขยายฐานภาษี การ ปรับ ระบบการจัดทำคำของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำงบประมาณบูรณาการทั้งเชิงประเด็น พัฒนาและ เชิงพื้นที่ การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ และกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม และลดความซ้ำซ้อนของสิทธิประโยชน์ด้านสวัสดิการ สังคม รวมทั้งสร้างความ ยั่งยืนทางการคลังของระบบการคุ้มครองทางสังคม ได้แก่ การปรับปรุง ระบบการออม เพื่อการเกษียณอายุ และการ ปรับปรุงระบบประกันสุขภาพ เพื่อลดภาระการพึ่งพารายได้จาก รัฐบาล

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยม ที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็น คนเก่งที่มีทักษะ ความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒.๑.๒ เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมใน การเข้าถึง ทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมี ความเข้มแข็งพึ่งพา ตนเองได้

๒.๑.๓ เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็ง ของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของ เศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

๒.๑.๔ เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถ สนับสนุนการ เติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

๒.๑.๕ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันท่วงที และมีการ ทำงานเชิง บูรณาการของภาคีการพัฒนา

๒.๑.๖ เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการพัฒนากลุ่มและเมือง เพื่อดึงดูด การพัฒนาระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่

๒.๑.๗ เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับ อนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค และโลก

๒.๒. เป้าหมายรวม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย

๒.๒.๑ คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรม ตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทัน สถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทาง จิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

๒.๒.๒ ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานราก มีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๕

๒.๒.๓ ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาด ๒๕ กลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้า และบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิต และบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์ พลังงาน และการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่เอื้อต่อการขยายตัวของภาคการผลิตและบริการ

๒.๒.๔ ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ภายในปี ๒๕๖๓ เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๒.๕ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สัมคคี สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และ ความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่ง สินค้าและค่านิยมลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่ง โลจิสติกส์ ท่วงโซ่มูลค่า เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่า การลงทุนและการส่งออกของ ไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และอาเซียนสูงขึ้น

๒.๒.๖ มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชน ดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชันลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำโดยสถาบันการพัฒนานานาชาติ และอันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพสูง ฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มี ความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๓.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรอง และเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิกฤตค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไป จึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย (๑) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ (๒) พัฒนาศักยภาพ คนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า อาทิ ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนา ทักษะทางสมองและทางสังคมที่เหมาะสม เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ (๓) ยกระดับคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้มีการจัดทรัพยากร ร่วมกันให้มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่ง เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต (๔) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและ ภาษีในการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (๕) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพ ภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่าง สถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพ (๖) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับ สังคมสูงวัย อาทิ ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว และ (๗) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมี ส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง อาทิ กำหนดมาตรการดูแลครอบครัวที่เปราะบาง และส่งเสริม สถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้

๓.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้สังคมไทยก้าวหน้าไปหลายด้าน แต่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมไทยมีความคืบหน้าช้า ทั้งเรื่องความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐ รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไป จึงจำเป็นต้องมุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน ๒๗ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย (๑) การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบาง ประชากร ร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ อาทิ ขยายโอกาสการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้การดูแลนักเรียนที่ ครอบครัวตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือน สนับสนุนค่าเดินทางไปยังสถานศึกษา ให้ทุนการศึกษาต่อ ระดับสูง (๒) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ ครอบคลุมและทั่วถึง อาทิ บริหาร

จัดการการให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ผ่านการ พัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยทั้งในระดับ จังหวัด ภาค และระดับประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ (๓) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนา เศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากร ภายในชุมชน อาทิ สนับสนุนการให้ ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน การปรับ องค์กรการเงินของชุมชนให้ทำหน้าที่ เป็นสถาบันการเงินในระดับหมู่บ้าน/ตำบลที่ทำหน้าที่ทั้งการให้กู้ยืมและ การออม และจัดตั้งโครงข่ายการเงิน ฐานรากโดยมีธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็น แม่ข่าย

๓.๓ ยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่าหลายปี ทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบ เซา และข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้ง ฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้าการพัฒนา ๕ ปีต่อจากนี้ไป จึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตาม ศักยภาพ และมีเสถียรภาพ ภาคส่งออกมีการพัฒนาจนสามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจ ไทย ผลิตภาพการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น การลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และมาจาก ความร่วมมือกันมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และประเทศไทยมีขีด ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นให้เศรษฐกิจรายสาขามีการเติบโตอย่าง เข้มแข็ง ภาคการเกษตรเน้น เกษตรกรรมยั่งยืนและให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม นิเวศ การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้และแข่งขันได้มากขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อ ระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ภาคการเงินมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

(๑) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม ทั้งในด้านการคลัง อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพการ จัดแผนงานโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การบริหาร และ การตรวจสอบกระบวนการงบประมาณ และ ด้านการเงิน อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงิน และสถาบัน การเงินทั้งในตลาดเงินและตลาดทุนให้ สามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และ

(๒) การเสริมสร้าง และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและ บริการ มุ่งเน้นการสร้าง ความ เชื่อมโยงของห่วง โซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรมบริการ และการค้า การลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขัน ของประเทศ โดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้า สู่ระบบมาตรฐาน ต่อยอดความเข้มแข็งของ ๒๘ อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบัน เพื่อยกระดับไปสู่ อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง วางอนาคตรากฐานการ พัฒนาอุตสาหกรรม เสริมสร้างขีดความสามารถการ แข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบ เพื่อส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรมและ อำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน

๓.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นจุดอ่อนสำคัญต่อการรักษาฐานการผลิตและการให้บริการ รวมทั้ง การดำรงชีวิตของคนไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ความเสี่ยงในการขาดแคลนทรัพยากรน้ำในอนาคต ปัญหาสิ่งแวดล้อม เพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทาง ธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น และข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศทวีความเข้มข้น ซึ่งจะส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไป จึงมุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของ

ประชาชนและระบบนิเวศ การเพิ่มประสิทธิภาพการ ลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัย พิบัติ และลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิด จากสาธารณภัย แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้าง สมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และ ยั่งยืน

(๓) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

(๔) ส่งเสริมการ ผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีด ความสามารถในการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๖) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้าน ภัยพิบัติ

(๗) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และ

(๘) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

๓.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความ มั่งคั่ง และยั่งยืน กระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อ ความ มั่นคงและเสถียรภาพของประเทศไทยในหลายมิติ ทั้งภัยคุกคามภายนอก ในเรื่องการขยายอิทธิพลและ การ เพิ่ม บทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย และ ภัย คุกคามภายในประเทศ ได้แก่ ความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ของคนในชาติ การสร้าง สถานการณ์ใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการคุกคามทางเศรษฐกิจ โดยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไป จึงเน้นในเรื่องการปกป้องและเชิดชูสถาบัน พระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ สังคมมีความสมานฉันท์ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไข ปัญหาความมั่นคง ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสใน การศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความ ๒๙ มั่นคงกับนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของ ชาติ มีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ และแผนงานด้านความ มั่นคง มีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิด ความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลัก ของชาติ

(๒) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือ ภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ

(๓) การส่งเสริมความร่วมมือ กับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือ กับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

(๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อ คงไว้ซึ่ง อำนาจอธิปไตย และสิทธิอธิปไตยในเขตทะเล และ

(๕) การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่าง แผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชน

๓.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพตมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งการให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นขาดความโปร่งใส ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการทุจริตประพตมิชอบในสังคมไทย

การพัฒนาระยะต่อไปจึงต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นในเรื่องการลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ รวมทั้งประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น และการลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้ได้กระทำความผิด

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

(๒) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ เพื่อให้ การจัดสรรและการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้ มาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจได้รับบริการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และอำนวยความสะดวก ตรงตามความต้องการ

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๕) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพต มิชอบ เพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส และยุติธรรม

(๖) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มี ความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

๓.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ที่ผ่านมาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศประสบปัญหาความต่อเนื่องในการดำเนินการ และปัญหาเชิงปริมาณ คุณภาพ และการบริหารจัดการการให้บริการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทำให้มีข้อจำกัดในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาในระยะต่อไปจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดความซ้ำซ้อนของการใช้พลังงานและลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ การพัฒนาระบบขนส่งทางรางและทางน้ำ เพิ่มปริมาณการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง และขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาค การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์และการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านพลังงานเพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย และลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และการพัฒนาด้านสาธารณสุข (น้ำประปา)

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง อาทิ พัฒนาระบบรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายถนน พัฒนา ระบบขนส่งทางอากาศ และพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำ

(๒) การสนับสนุนการพัฒนาาระบบขนส่ง อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาการบริหารจัดการใน สาขาขนส่ง

(๓) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ อาทิ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากล และพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการอำนวยความสะดวกทางการค้า

(๔) พัฒนาด้านพลังงาน อาทิ จัดหาพลังงานให้เพียงพอและสร้างความมั่นคงในการผลิตพลังงาน เพิ่มศักยภาพ การบริหารจัดการ การผลิต และการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด

(๕) พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล อาทิ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยี ดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ และ

(๖) พัฒนาระบบน้ำประปา อาทิ พัฒนาระบบน้ำประปา ให้ครอบคลุมและทั่วถึง และการบริหารจัดการการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างนวัตกรรม

๓.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพจากปัจจัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และการนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากต่างประเทศมากกว่าการสะสมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง ทำให้ส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงตกอยู่กับประเทศผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยี อีกทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเทศสู่สังคมนวัตกรรมได้

การพัฒนาจึงเน้นในเรื่องการเพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการเพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและ ผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม อาทิ ลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่ประเทศไทย มีศักยภาพพัฒนาได้เอง และกลุ่มเทคโนโลยีที่นำสู่การพัฒนาแบบก้าวกระโดด ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๒) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี อาทิ ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีบทบาทหลักด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีและร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการออกแบบและ การจัดการธุรกิจที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย

(๓) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านบุคลากรวิจัย อาทิ การเร่งการ ผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทั้งความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยี

๓.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่ และการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัดในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ ประกอบกับการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองจะเป็นโอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชนโดยการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุน รวมทั้งลดแรงกดดันจากการกระจุกตัวของการพัฒนาในกรุงเทพฯและภาคกลางไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้ การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียนยังเป็นโอกาสในการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาคของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น การเพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง พัฒนาภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง พัฒนาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือให้หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายการพึ่งตนเอง พัฒนาภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจ ชี้นำ พัฒนาภาคใต้เป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย

(๒) การพัฒนาเมือง อาทิ พัฒนาสภาพแวดล้อม เมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองนำอยู่ ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีบูรณาการภายใต้การมี ส่วนร่วมของส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง

(๓) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ อาทิ พัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิต อุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พัฒนา พื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และเกิดผลที่เป็นรูปธรรม

๓.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลักคิดเสรี เปิดเสรี และเปิดโอกาส โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และอื่น ๆ กับมิตรประเทศ และเป็นการขับเคลื่อนต่อเนื่องจากการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ โดยกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้าง และเป็นธรรม ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการแสวงหาตลาด ๓๒ ใหม่ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาคและภูมิภาครวมทั้งประเทศนอกภูมิภาค

ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ การเพิ่มระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาค อาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในทุกระดับ

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุน กับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย

(๒) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC ,และ JDS และภูมิภาคอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

(๓) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค

(๔) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย

- (๕) เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือ กับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน
- (๖) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ
- (๗) เข้าร่วมเป็น ภาควิชาความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์
- (๘) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติ ในการสร้างความมั่นคงในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความอยู่ดีมีสุขของประชาชน
- (๙) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ และ
- (๑๐) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๓.๑ แผนพัฒนาภาคใต้

แนวคิดและทิศทางการพัฒนาภาคใต้

ภาคใต้มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก และแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถสร้างรายได้ให้กับภาคทั้งพื้นที่ตอนในและชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน รวมทั้งมีระบบนิเวศชายฝั่งที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติและเหมาะกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ในขณะที่การผลิตภาคเกษตรได้แก่ ยางพาราและปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นแหล่งผลิตและแปรรูปที่สำคัญของประเทศยังเป็นแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ภาคใต้มีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้เส้นทางการค้าโลก สามารถเชื่อมโยงการพัฒนา กับพื้นที่ภาคอื่น ๆ ของประเทศ รวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออก

ดังนั้น การพัฒนาภาคใต้ควรพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานสากลเพื่อรักษาความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก พร้อมกับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปภาคเกษตรควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาการเชื่อมโยงการค้า การลงทุน กับภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณธ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุน กับภูมิภาคอื่น ของโลก”

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

๒) เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของภาคและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓) เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และ การเชื่อมโยงการค้าโลก

๕) เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่ก่อให้เกิดการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สร้างโอกาสในการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

เป้าหมาย

๑) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ลดลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

แนวทางการพัฒนา

๑) ยกกระดับมาตรฐานบริการ และส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องในแหล่งท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียงของภาค เช่น ภูเก็ต สมุย พะงัน และหลีเป๊ะ เป็นต้น เพื่อเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) อย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาระบบบริการพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก (ระบบขนส่งและระบบสื่อสาร) ที่ทันสมัย เพียงพอโดยคำนึงถึงมาตรฐานความ สะอาดและปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ยกกระดับมาตรฐานบริการการท่องเที่ยว ระบบการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ควบคู่กับการส่งเสริมธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว อาทิ ศูนย์ประชุม

และนิทรรศการ ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ระลึก และธุรกิจบริการด้านการแพทย์ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพและระบบสาธารณสุขทางไกล เช่น ศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน การแพทย์เฉพาะทาง เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านทักษะภาษา และบริการท่องเที่ยว พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูล และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติระดับบน (High End)

๒) พัฒนาและสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เพื่อการท่องเที่ยวของภาคไปสู่แหล่งท่องเที่ยวชั้นนำระดับโลก โดยการปรับปรุงท่าเรือ ปรับปรุงพิธี ตรวจคนเข้าเมืองของผู้โดยสารเรือสำราญ การบริหารจัดการท่าเรือให้มีมาตรฐานและมีความปลอดภัย เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉิน และการพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจเรือสำราญ สนับสนุนอุตสาหกรรม บริการต่อเนื่องและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวเรือสำราญและการท่องเที่ยวเชิงอาหาร พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ให้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่มีศักยภาพ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น สร้างความพร้อมของชุมชน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ตามแนวชายฝั่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาดการท่องเที่ยววัฒนธรรมและอาหาร อาทิ Food Route และการประชุมสัมมนา ด้านอาหาร เป็นต้น

๓) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวหลัก (ภูเก็ต) ให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และมีระบบขนส่งมวลชน (Monorail) เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการนักท่องเที่ยว โดยเร่งรัดพัฒนาระบบขนส่งมวลชน (Monorail) ในจังหวัดภูเก็ต พัฒนาระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ทันสมัย การรักษาสภาพแวดล้อมและการใช้พลังงานทดแทน การพัฒนาระบบข้อมูลการแจ้งเตือนแบบ real time อาทิ การจราจร ปริมาณน้ำ การเตือนภัย ภัยพิบัติ การใช้ระบบการจราจรอัจฉริยะ การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมให้เชื่อมโยงทุกรูปแบบ และการบูรณาการเชื่อมโยง CCTV การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการกำจัดขยะและน้ำเสีย รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการมีส่วนร่วมและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อม

๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนบกบริเวณตอนในของภาคเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง อาทิ เขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช และแหล่งท่องเที่ยวชายหาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และมีการเชื่อมโยงโครงข่ายท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยกับชายฝั่งทะเลอันดามัน รวมทั้งเชื่อมโยงสู่เขตการพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก (The Royal Coast หรือ Thailand Riviera) โดยการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคให้มีมาตรฐานและเพียงพอ พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว รวมทั้งจุดแวะพักที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแล และป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว สร้าง route เชื่อมโยงการท่องเที่ยว จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวของภาค

๕) พัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค อาทิ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา พร้อมทั้งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการท่องเที่ยว อาทิ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (อาทิ ขมิ้นชัน เถาวัลย์เปรียง หัวร้อยรู) และสุขภาพ (ระนอง กระบี่สตูล สุราษฎร์ธานี และพัทลุง) ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช) เมืองเก่า (จังหวัด สงขลา พังงา สตูล ๓๕ นครศรีธรรมราช และระนอง) และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (อนุรักษ์ รักษา และพัฒนา Satun Geo Park ให้เป็นอุทยานธรณีโลก Global Geo Park ต่อไป) การท่องเที่ยวผจญภัย (พัทลุง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจและบริการ และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยการ

พัฒนา ปรับปรุง บูรณะ แหล่งท่องเที่ยว ให้มีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ และระบบสาธารณูปโภค ที่มี มาตรฐานเหมาะสมตามชนิดของแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้รองรับการท่องเที่ยว รูปแบบ ต่าง ๆ และระบบขนส่งสาธารณะที่มีความปลอดภัยเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว พัฒนาผู้ประกอบการในท้องถิ่นและ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการเป็นเครือข่ายอาสาสมัครท่องเที่ยว และสนับสนุน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาระบบป้องกันและแก้ไข ปัญหา สิ่งแวดล้อมในแหล่ง ท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงข้อมูลด้านการท่องเที่ยวผ่านระบบ การสื่อสาร สาธารณะทั้งในและนอก ประเทศ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว

๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพให้มีมาตรฐาน สนับสนุนด้านวิชาการ สร้างนวัตกรรมและ สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพา ตนเอง รวมทั้งเป็นผู้ประกอบการที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน ใช้อัตลักษณ์ความ โดดเด่น บนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนเป็นจุดขาย ยกย่องการให้บริการด้านการ ท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานของชุมชน สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนให้เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวราย ใหญ่ ตลอดจน สนับสนุนการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP และสินค้าที่ระลึกเพื่อสนับสนุนการ ท่องเที่ยวชุมชน และเพื่อเป็นแหล่งสร้างงานและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน มีการทดสอบ ออกแบบ ผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะ สื่อออนไลน์ (เว็บไซต์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราขนาดใหญ่ - สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การ ผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ในงาน วิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียน การสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบ ที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนา ระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็ง และมี ระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขาย ยาง ของประเทศและตลาดโลก

๒) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจรในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี และชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาค และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิต และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือใน การกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ ๓๖ เพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนด มาตรฐาน ราคา น้ำมันปาล์มเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้ง สนับสนุนการ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการ พัฒนาสู่โรงงาน ต้นแบบ

๓) พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิต ภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่าย นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้นการประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

๑) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังหยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้นโดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุน การใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับ ได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบ เกษตรมาตรฐานต่าง ๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้นส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยว การทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์ เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งและการทำ อุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตาม กฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้องมีมาตรการควบคุม และเฝ้าระวังการประมง IUU ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไปจนถึงการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลาย ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓) ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต อย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้ง พืชเศรษฐกิจ อื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการสนับสนุนความรู้ ด้านเทคโนโลยี และ นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพ การผลิตให้ได้มาตรฐาน ๓๗ โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยง เครือข่าย รวมทั้งการพัฒนา คุณภาพดินและแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม อย่าง เป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบัน

เกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์ และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕) สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับ ความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ ที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อ การศึกษาในทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบ บริการ สาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ด้าน สังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขต อุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ แห่งใหม่กับ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง โดยพัฒนาถนนเลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทยสายชุมพร-สุราษฎร์ธานี- นครศรีธรรมราช-สงขลา เชื่อมโยงกับสาย The Royal Coast ของภาคกลาง พัฒนาเส้นทางรถไฟเพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอันดามันและอ่าวไทย อาทิ สายท่าขุน-พังงา-พุนพิน-ดอนสัก สายระนอง-ชุมพร และ พัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงพื้นที่ตอนเหนือ-ใต้ของฝั่งอันดามัน และสายระนอง-พังงา-กระบี่-ตรัง ควบคู่กับ การพัฒนาเมืองภูเก็ต เมืองหาดใหญ่ ให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค และเตรียมความพร้อม จังหวัด สุราษฎร์ธานี และกระบี่ ให้เป็นเมืองน่าอยู่ รวมทั้งเมืองชุมพร ระนอง เป็นเมืองในพื้นที่พิเศษ ที่มีการพัฒนาให้ สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยการจัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพ มีการจัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะของประชาชน การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน (ด้าน คมนาคมขนส่ง การสื่อสาร และพลังงานที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบดิจิทัล) รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยี สมัยใหม่เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเมือง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะและพื้นที่ สาธารณะที่มีการออกแบบ สำหรับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งพัฒนาพื้นที่บริเวณเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ๓๘

๒) พัฒนาและสนับสนุนท่าเรือสำราญในจังหวัดภูเก็ต ให้เป็นท่าเรือหลัก (Homeport) ของโลก รวมทั้งพัฒนาท่าเรือแฉะพัก (Port of Call) และท่าเรือสำราญให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐาน ความสะอาดและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีศักยภาพของภาค (กระบี่ พังงา และสมุย) รวมทั้งการบำรุงรักษาร่องน้ำ

๓) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูป ยางพารา หาดใหญ่-สะเดา โดยเร่งรัดการพัฒนาโครงข่ายรถไฟ อาทิ รถไฟฟ้าหาดใหญ่-ปาดังเบซาร์ รถไฟทางคู่ ชุมพรสุ

ราษฎรธานี-หาดใหญ่-สงขลา พัฒนาทางหลวงพิเศษ (Motorway) หาดใหญ่-ด่านพรมแดนสะเดา พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าทุ่งสงเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการขนส่งระบบราง รวมทั้งพัฒนาเมืองรอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองทุ่งสงและเมืองสะเดา (ปาดังเบซาร์) ตลอดจนพัฒนาท่าเรือสงขลาแห่งที่ ๒ เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าเชื่อมโยงกับท่าเรือชายฝั่งและท่าเรือหลักทั้งภายในและต่างประเทศ

๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงภาคใต้กับเส้นทางการค้าโลก โดยการพัฒนา และปรับปรุงท่าเรือที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทยให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งการพัฒนาและบริหารจัดการพื้นที่หลังท่า พัฒนาและปรับปรุงสนามบินนานาชาติและสนามบินภายในประเทศให้สามารถรองรับการเดินทางและการขนส่งสินค้า พัฒนาโครงข่ายรถไฟเชื่อมโยงท่าเรือสงขลา ๒ -หาดใหญ่-ปาดังเบซาร์-ปัตเตอร์เวอร์ธ (รัฐปีนัง มาเลเซีย) รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายถนนสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร และการพัฒนาโครงข่ายถนนสายรองให้เชื่อมโยงกับถนนสายหลักเพื่อสนับสนุนการขนส่งและกระจายสินค้า จากพื้นที่ตอนในสู่พื้นที่หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าต่อเนื่องหลายรูปแบบและการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริการ และอำนวยความสะดวกในการข้ามแดนทั้งของประชาชนสินค้า และยานพาหนะให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ปันฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรโดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้ง จัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาเงิน เพื่อชุมชนชนบทและน้ำเพื่อการบริโภคอุปโภคและการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาระบบสำรองและ กักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาแบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำและการเพิ่ม ๓๙ ประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุน ระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและนอกระบบการศึกษา รมรณรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริม และเข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริม ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษี และมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) โดยการเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบันและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชียใต้ ให้สามารถเดินทางและขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางประตูเศรษฐกิจ ด้านตะวันตกของประเทศไทยได้อย่างต่อเนื่อง ไร้รอยต่อ ส่งเสริมระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ให้ได้ มาตรฐานสากล และศึกษาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจทั้งด้านการผลิต การค้า การลงทุน โดยให้ความสำคัญ กับการพัฒนาท่าเรือจังหวัดระนอง และการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟระหว่างชุมพร-ระนอง ที่จะสนับสนุนให้เกิด การใช้ประโยชน์จากท่าเรือระนองให้เป็น Western Gateway

๒) พัฒนาประตูการท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast & Andaman Route) โดยพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยและอันดามันตามแนวประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร-ระนอง-เมียนมา ควบคู่กับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยง ทั้งสองฝั่งทะเล รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการท่องเที่ยว มุ่งเน้นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพและมาตรฐานเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลของจังหวัดชุมพรกับ Royal Coast และเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวสู่แหล่งน้ำแร่และเกาะต่าง ๆ ของจังหวัดระนองและประเทศเมียนมา

๓) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดจากการผลิตน้ำมันปาล์มในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง (กระบี่ และชุมพร) ไปสู่ ๔๐ ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น อาทิ Phase Change Material (PCM) และ Nutritional Foods พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมยางพาราและการแปรรูปอาหาร และพืชเศรษฐกิจสำคัญอื่น ๆ ผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา กำหนดเขตพื้นที่และสิทธิประโยชน์สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ฐานชีวภาพที่ชัดเจน เพื่อดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green Culture & Livable Cities) ในพื้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช โดยเน้นกรอบการเป็นเมืองที่มีความน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม และยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ รวมทั้ง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ป่าไม้ และป่าชายเลน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์และส่งเสริม

วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และการท่องเที่ยววิถีชุมชน และพัฒนาเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม และเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม โดยกำหนดการพัฒนาเมืองระนองให้เป็น Smart Living City ที่มีการวางผังเมืองและระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่ทันสมัย ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนฉบับทบทวน (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์ : “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียนบน
พื้นฐานความเข้มแข็ง ของชุมชน”

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมุ่งเน้นในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ๔ ประเด็น ประกอบด้วย

เกษตรก้าวหน้า ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด โดยอาศัยพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ประมงชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล เป็นต้น ซึ่งในปี ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดจะเป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปที่สำคัญ โดยการส่งเสริมและวิจัย เพื่อคิดค้นนวัตกรรม พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนให้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

การค้าชายแดน หลังปี ๒๕๖๕ มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดจะขยายตัว โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด้านชายแดนไทย - มาเลเซีย เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเมืองชายแดน โดยพัฒนาให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับการขนส่งและการค้าทั้งในและต่างประเทศเพื่อดึงดูดนักลงทุน ให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และการขยายตัวทางเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัด

การท่องเที่ยว หลังปี ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการท่องเที่ยวที่เพียงพอและได้มาตรฐาน มีเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับ แหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศ และอาเซียน การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย

ความเข้มแข็งของชุมชน อัตลักษณ์ที่สำคัญประการหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน คือ การเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้น การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ทั้งในด้านทักษะฝีมือแรงงาน การยกระดับคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาสุขภาวะของคนทุกวัย การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการสร้างความรัก และการยอมรับเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

จุดยืนในการพัฒนา (Positioning)

- ๑) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
- ๒) ส่งเสริมการค้าและการลงทุนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เมืองชายแดนเมืองต้นแบบ
- ๓) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม
- ๔) ชุมชนเข้มแข็งบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว ไม้ผล พืชสมุนไพร ประมง และปศุสัตว์ เป็นต้น โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและการบริหารจัดการที่ดี

๒) พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเครือข่าย สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่ม และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓) ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตร โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร

๕) ส่งเสริมระบบตลาดกลาง ช่องทางการตลาด และสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร ที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า

๖) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย

๑. พัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ให้มีความเชื่อมโยงและได้มาตรฐาน

๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณด่านพรมแดนเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการเพื่อสร้างมูลค่าและเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

๔. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็งเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๕. วางระบบการบริหารจัดการน้ำ ระบบป้องกันอุทกภัยเพื่อป้องกันความเสียหายแก่พื้นที่เศรษฐกิจ

๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีศักยภาพโดยปรับปรุงภูมิทัศน์ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว

๒. ส่งเสริมกิจกรรมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงอาหาร เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น

๓. พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวใน กลุ่มจังหวัด

๔. พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

๕. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑. พัฒนาเพื่อยกระดับและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาด
๒. ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งทั้งกระบวนการผลิตและการตลาด
๓. สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
๔. ยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะให้พร้อมประกอบอาชีพ
๕. พัฒนาสุขภาวะของประชาชนทุกวัยและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค

๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

วิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี(Vision)

“เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”

จุดยืนและตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด (strategic positioning) ประกอบด้วย ๕ จุดยืน ดังต่อไปนี้

- ๑) การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล ให้มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คือ อุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา
- ๒) การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการแปรรูปอาหารเพื่อสุขภาพ และอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพมาตรฐาน ส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๓) การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทาง วัฒนธรรม
- ๔) การพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อยและปรับภูมิทัศน์สภาพแวดล้อม สร้างปัตตานีเป็นเมืองสะอาด

เป้าหมายการพัฒนา “เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุ วัฒนธรรมที่สันติสุข” คำอธิบาย การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ในการพัฒนาจังหวัดปัตตานีแบบบูรณาการ ที่ให้ ความสำคัญกับการนำความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีคิดและ มุมมองต่าง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหลวมมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ จังหวัดปัตตานี ให้เห็นเป็นภาพรวม (Holistic) ของการพัฒนาที่ มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างความพอเพียงกับ ความสามารถ การพัฒนาให้ก้าวทันโลกยุคใหม่โดยวางสถานะ (Positioning) ของจังหวัดปัตตานีให้เป็น แหล่งผลิตผล การเกษตรและผลิตภัณฑ์ฮาลาล ที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมั่นคงของ ประชาชน

เมืองเกษตรอุตสาหกรรม หมายถึง ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหาร สุขภาพและอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ มีความเข้มแข็งทางการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทั้งในระดับครัวเรือน แปลงย่อย แปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน และความพร้อมสมบูรณ์ของคุณภาพของแรงงาน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจ

ชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ในเกษตรอุตสาหกรรม มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มีศักยภาพที่แข่งขันได้

ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ หมายถึง เมืองที่มีความมุ่งมั่นในการนำปรัชญา วิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาลมาใช้เป็นธงนำ (Flagship) ในการพัฒนาที่มุ่งไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลักษณะภูมิสังคมแบบ พหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการนำหลักคิดในการผลิตและดำเนินวิสาหกิจที่สะอาดปราศจากสิ่งสกปรกปฏิภูลหรือสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นที่ยกเว้น โดยบัญญัติของศาสนาอิสลาม รวมทั้งของศาสนาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ อาหารเจของคนเชื้อสายจีนในปัตตานี มาเป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อการบริโภคในชุมชนท้องถิ่นของตนอย่างพอเพียง และการผลิตเชิงพาณิชย์ที่กำหนดให้สินค้าและบริการของ ฮาลาลเป็นผลผลิตหลัก(Major Product) ในการเจาะตลาดเก่าและสร้างตลาดใหม่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market) โดยมีเป้าหมายเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วย อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ฮาลาล แพชั่นมุสลิม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการฮาลาลเพื่อไปสู่การเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเป็นผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดที่สร้างงาน สร้างรายได้แก่จังหวัด

เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข หมายถึง ปัตตานีเป็นสังคมแห่งความหลากหลายของ วัฒนธรรม มุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในที่อยู่ อาศัย สุขภาพดี มีอาชีพมั่นคงและรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งสภาพครอบครัวที่อบอุ่น เยียวชน ประชาชนมีคุณภาพ มีความตื่นรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน และคงไว้ ซึ่งอัตลักษณ์ ที่ดีงามของปัตตานีเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษา เมืองที่มีศักยภาพทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ) และพร้อมสู่สังคม ดิจิทัล ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพ ธรรมาภิบาลโดดเด่นในการมีส่วนร่วมของประชาชนและการ พัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน อย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน สามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของตนเองได้อย่างเสรี มีความเข้มแข็ง ของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อย และมีความมั่นคงในพื้นที่ ประชาชนอยู่อย่าง เข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจในพื้นที่ที่มีความเป็นพลเมืองปัตตานี พลเมืองประเทศที่เข้มแข็ง ภัยคุกคามต่อ จังหวัดในทุกประเภท ได้รับการจัดการให้ลดลงในทั่วทุกพื้นที่อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน มีความเข้มแข็งของศาสนา ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และความ หลากหลายประเพณี และวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และจีน และมีประสิทธิภาพในการบูรณาการภารกิจ ความ มั่นคงในทุกระดับด้วยคุณภาพของบุคลากรและระบบงานที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับเชื่อมั่นไว้วางใจจากประชาชน

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว

๒) การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

๓) การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตร อุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้าการบริการ และการท่องเที่ยว

เป้าหมาย

- ๑) ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพมีศักยภาพทางการตลาด
- ๒) ผลิตภัณฑ์ฮาลาลมีคุณภาพ มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เกษตรอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวสร้างรายได้ สร้างงาน และสร้างโอกาส แก่ชุมชน

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาของประเด็นยุทธศาสตร์ สามารถจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ตามหลักห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ดังนี้

๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและองค์ความรู้ในระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับภูมิสังคมและการแข่งขันได้ มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมเพื่อเพิ่มปริมาณ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของจังหวัดประกอบด้วย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ พร้อมทั้งมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มเกษตรฮาลาล ไม้ผล และกลุ่มเกษตรพรีเมียมที่มีศักยภาพแข่งขันได้

๒) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการเกษตรแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตร บนพื้นฐานของอัตลักษณ์ของจังหวัด โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง

๓) การจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านการเกษตรของจังหวัดในรูปแบบ Big Data ที่มีความทันสมัย เชื่อมโยงและสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้ง่ายผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลออนไลน์ เพื่อใช้ในการวางแผนการผลิต การแปรรูป การสร้างผลิตภัณฑ์และการตลาดการเกษตรของจังหวัด

๔) ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร โดยการส่งเสริมอย่างพารา ผลิตภัณฑ์ยางขึ้นต้น ขึ้นกลาง อาทิ ยางแท่ง ยางเครป และยางคอมปาวด์ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานที่สอดคล้องกับตลาด และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรปลายน้ำกับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน

๕) การสร้างคุณค่าทางการเกษตรที่ยั่งยืนให้สอดคล้องกับลักษณะภูมิศาสตร์และบริบทของสังคมจังหวัดปัตตานี เพื่อการหนุนเสริมศาสตร์พระราชาในพื้นที่ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนบริหารจัดการทรัพยากร (ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรม) และสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดให้ยั่งยืนครอบคลุมประกอบตามแนวทางอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและการเพิ่มความหลากหลายทางการเกษตรของพื้นที่

๖) การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของผลผลิตทางเกษตรด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมและการจัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง) และไม้ผลเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่เป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (ส้มโอบูโก) พร้อมผลักดันทุเรียนทรายขาวให้เป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร และการเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาสมุนไพรทรงคุณค่าของปัตตานี (ไพล ปลาไหลเผือก)

๒. ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจ และผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่ป้อนสู่ เกษตรอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) เพิ่มผลผลิตภาพการผลิตเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรในกลุ่มยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว โคเนื้อ แพะ แกะ สัตว์ปีก ประมง เพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง และกระจายความมั่งคั่งให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งการขยายผลไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพโดยรอบ

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมการประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง เพื่อการส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำประจำถิ่น (ปลาสดดองนา) พร้อม ทั้งพัฒนาผลผลิตสัตว์น้ำใหม่ที่มีศักยภาพในตลาดเพื่อยกระดับปศุสัตว์ให้เป็นแหล่งกลางปูทะเลแบบครบวงจร โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มี การพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์ม รวมทั้งกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้ มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจนพัฒนาระบบตลาด

๓) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเพิ่มความมั่นคงทางด้านอาหารเพิ่มอาชีพและเพิ่มรายได้ในจังหวัดปัตตานี โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุ์กรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัยและส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (แบรนด์) จากผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดปัตตานีที่ใช้ในการประกอบอาหารหรือผลผลิตอาหารฮาลาล รวมทั้งส่งเสริมตลาดสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ โดยเฉพาะ ข้าวเกรียบปลา (กรือเป๊ะ) บูดายบุรี ลูกหยี พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาระบบฐาน และการสร้างระบบตลาดเพื่อการเจาะกลุ่มลูกค้าเฉพาะทั้งในและต่างประเทศ

๕) พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรม แปรรูปปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และอุตสาหกรรมแปรรูปประมง ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในพื้นที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรม ส่งเสริม การทำประมง และการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่โดย การให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๓. พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร (ต้นทาง)

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สู่ Smart Farmer Young Smart Farmer และสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อย ปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสานโดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และความ ต้องการของตลาด ร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจหลักของภาค (ยางพาราและปาล์มน้ำมัน) และการปศุสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิตและการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวน ด้านราคา รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนา ไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) และยกระดับเกษตรกรรายย่อยไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจ เกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๒) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (young Smart Farmer) รวมทั้งสนับสนุนกลุ่ม สถาบันเกษตรกรในพื้นที่ให้เป็นผู้บริหารจัดการธุรกิจการเกษตรอย่างครบวงจร (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อการวางแผนการผลิตและการตลาด ตลอดจนองค์ความรู้และ

เครือข่าย หน่วยงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดปัญหาข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุน

๔. พัฒนาศักยภาพแรงงาน และระบบบริการแรงงานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) พัฒนาศักยภาพคนในช่วงชีวิตวัยแรงงาน โดยมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานจังหวัดปัตตานีให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดที่มุ่งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรและต่อเนื่องภาคการเกษตร อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

๒) พัฒนาและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ รองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน สนับสนุนผู้ประกอบการจ้างงาน สำหรับผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่ และสนับสนุนแรงงานที่มีทักษะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

๓) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยเพิ่มผลิตภาพและคุ้มครอง แรงงานให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน

๔) การเพิ่มแรงงานคุณภาพเพื่อลดวิกฤติปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิต ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและบริการ อีกทั้งกำลังแรงงานมีทักษะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถของจังหวัดให้เป็นแหล่งกลางที่สำคัญของการผลิตและพัฒนาแรงงาน คุณภาพรองรับอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมบริการมาตรฐานฮาลาล เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวในพื้นที่ประเทศ และการเชื่อมโยงกับนานาชาติ

๕) การพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต (เทคโนโลยี ดิจิทัลและ สังคมผู้สูงอายุ) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะดิจิทัลแก่แรงงานของจังหวัดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากทักษะแรงงานแก่อุตสาหกรรมบริการและอุตสาหกรรมผลิตของจังหวัด

๕. พัฒนาผู้ประกอบการรายเดิม และสร้างผู้ประกอบการรายใหม่และวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม สู่เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและการค้า การบริการ

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย

- (๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
- (๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
- (๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด
- (๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
- (๕) ปรับ บบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๒) พัฒนาพื้นที่เป้าหมายสามเหลี่ยมชายแดนใต้ (อำเภอหนองจิก) ให้เป็นอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๓) ยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนปัตตานี

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

๕) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐในการ

สนับสนุนความรู้ในออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

๖. สร้างบรรยากาศเมืองการค้า ขยายแดนใต้ สร้างกลไกในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน คู่ค้าและนักท่องเที่ยว

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดนเชื่อมโยงหนองจิก ปัตตานีกับสุโขทัย โกลก และเบตง พร้อมทั้ง กำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่เหมาะสมให้ผู้ประกอบการ จัดระบบสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุน การลงทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จและสนับสนุนยกระดับการพัฒนา กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

๒) การประชาสัมพันธ์และการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของบรรยากาศการค้า การลงทุน ทั้งในรูปแบบของการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อของรัฐ การเชื่อมโยงการสื่อสารประชาสัมพันธ์กับ เครือข่ายองค์กรภาคี รวมทั้งการสื่อสารการพัฒนาในรูปแบบสื่อดิจิทัล ทั้งนี้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับ ประชาชนในพื้นที่ เพื่อหนุนเสริมบรรยากาศการค้าในพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบ สามเหลี่ยม เศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อำเภอหนองจิก

๗. พัฒนามาตรฐาน ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบตลาด และเสริมสร้างตลาดดิจิทัล สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ฮาลาลพรีเมียมปัตตานีรุกตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการ เป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย

(๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ

(๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

(๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

(๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล

(๕) ปรับ บทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่า และ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

๓) การพัฒนาบริการแห่งรัฐ เบ็ดเสร็จครบวงจรหนุนเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และการพัฒนาบริการของจังหวัดปัตตานี รองรับเสริมสร้างศักยภาพของการแข่งขันและการเชื่อมโยงของ จังหวัดในพื้นที่ ภาค ประเทศ อาเซียน และนานาชาติ (OSS)

๔) สร้างอุตสาหกรรมและการบริการแห่งอนาคต โดยเฉพาะบริการดิจิทัลข้อมูล และ ปัญญาประดิษฐ์ เพื่อรองรับการค้าการลงทุนและการบริการนวัตกรรม

๘. พัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรมของจังหวัดเพื่อรองรับและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชายแดนใต้และภูมิภาคอาเซียนตอนใต้ มาตรการและ

แนวทางการปฏิบัติ

๑) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี โดยการส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดปัตตานีให้กลายเป็นจุดหมายใหม่ของนักท่องเที่ยวทุกระดับในการเดินทางมาท่องเที่ยวและลงทุน โดยมุ่งเพิ่มขีดความสามารถของจังหวัดในการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่

ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม พร้อมทั้งเพิ่มสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงามและแพทย์แผนไทยและท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค ที่เชื่อมต่อจากสามเหลี่ยมชายแดนใต้สู่ใจกลางและเบตง พร้อมทั้งการเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวทางใต้จากจังหวัดสงขลาและการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงและดึงดูดนักท่องเที่ยวฝั่งอันดามันและอ่าวไทย

๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยปรับปรุงภูมิทัศน์สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ อาทิ ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการ เช่น ที่พัก และมัคคุเทศก์ เป็นต้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนการท่องเที่ยว และการสร้างเครือข่าย บริหารจัดการและเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกภาค

๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของชุมชนโดยการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๔) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยการฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการชายฝั่งแบบบูรณาการ อย่างเป็นองค์รวม

๕) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยการสงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน

๖) การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ สร้างความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่าง ของภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การบริการ การค้าและการลงทุน

๗) พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว โปรแกรมท่องเที่ยวที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม และการยกระดับกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเดิม และการสร้างกิจกรรม ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงธุรกิจขนาดใหญ่ การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมที่มีมาตรฐานเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว ชายแดนเข้าสู่จังหวัดปัตตานี รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว

๘) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดนโดยการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่ได้มาตรฐาน พัฒนากิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว (Event) ที่หลากหลาย และเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่

๙) การสร้างสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวใหม่พร้อมทั้งการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาที่มีความพร้อมเชิงพื้นที่ อาทิไตรกีฬา วิ่งมาราธอน วิ่งเทรล ทั้งในรูปแบบกีฬาในประเทศและระดับนานาชาติ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

- ๑) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมลดลง
- ๒) ชุมชน/หมู่บ้านเข้มแข็ง ท้องถิ่นน่าอยู่ ประชาชนมีส่วนร่วม
- ๓) ประชาชนมีคุณภาพ สุขภาพดี มีความมั่นคงในชีวิตเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสังคม และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สามารถจัดลำดับ ความสำคัญของกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

๑. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าต้นน้ำ นิเวศน์ทางทะเล และพัฒนา แหล่งทรัพยากรรองรับการเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมฮาลาล และอาหารฮาลาล มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การสร้างการเติบโตของจังหวัดปัตตานีบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม การบริหารจัดการการเติบโตในทุกมิติของจังหวัดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ โดย

(๑) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว โดย การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี พร้อมทั้ง การรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน และการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน เป็นเกษตรปลอดภัย ปลอดภัยเคมีให้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และบริบทของ จังหวัดปัตตานี)

(๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย การเพิ่มมูลค่าของ เศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล การปรับปรุงฟื้นฟูสร้างใหม่ทรัพยากรชายฝั่งทางทะเลของปัตตานี โดยเฉพาะ อำเภอสายบุรี อำเภอหนองจิก อำเภอปะนาเระ การฟื้นฟูชายหาดตามแนวอ่าวปัตตานีโดยเฉพาะ อำเภอยะหริ่ง พร้อมทั้งพัฒนา และเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเล ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะในแม่น้ำ ลำคลอง การเก็บขยะทางทะเล การสร้างแหล่งที่อยู่ของปลา เป็นต้น

๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศโดยการปรับตัว เพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการ แก้ปัญหาน้ำเค็มรุกพื้นที่การเกษตรปากคลองตุงและในพื้นที่เสี่ยงในชายฝั่งตลอดชายฝั่งทะเลของจังหวัด ปัตตานี (ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๒ และบริบทของจังหวัดปัตตานี)

๓) พัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศในอำเภอน้องจิกโดยมุ่งเน้นการจัดทำแผนผังภูมิเวศ พื้นที่อุตสาหกรรม การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการตลาดใช้สารเคมี ในภาคการเกษตร ทั้งระบบของจังหวัดปัตตานี การสงวนรักษานุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นชาวประมงพื้นบ้านให้อยู่บนฐานธรรมชาติและฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

๔) การพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเกษตร โดย การสร้างใหม่ฐานทรัพยากรแหล่งน้ำ ฝ่ายชะลอน้ำ สร้างระบบป้องกันน้ำท่วม และสร้างระบบกระจายน้ำใหม่ เพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะเกษตรเป้าหมายทางเศรษฐกิจ เกษตรแปลงใหญ่

๕) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม

๒. สร้างมาตรการรองรับปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพ อากาศโลกร้อน ลดภัยคุกคามทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มี ประสิทธิภาพ และการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหาภัยพิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒) การปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการกัดเซาะชายฝั่ง การรุกล้ำของน้ำเค็ม การเพิ่มขีดความสามารถ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความ เสี่ยงจากภัยพิบัติ และลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัย

๓) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ โดยเฉพาะน้ำท่วมในพื้นที่ท่วมซ้ำซากและพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญของจังหวัด เช่น ตำบลปะกาสะรัง ตำบลสุเมธมิตร ตำบลตะบิง เป็นต้น พร้อมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการบริหารจัดการภัยคุกคามทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและเชื่อมโยงกับการพัฒนาการเกษตรและมิติด้าน อื่น ๆ ของจังหวัด

๔) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕) การพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเก็บกักน้ำและระบบกระจายน้ำ การปรับปรุง แหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มีความสะอาดสำหรับใช้ในภาคการเกษตร การอุปโภค บริโภค โดยเฉพาะ การสร้าง ความมั่นคงในการได้รับน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่เพียงพอและปลอดภัยในชุมชน

๖) การแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัยซ้ำซาก เพื่อให้ชุมชนมี ความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการปัญหามลพิษได้ด้วยตนเอง

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม รักษาอัตลักษณ์ที่ดงามบนความเป็นพหุวัฒนธรรมที่ยั่งยืน

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย

(๑) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว

(๒) การ บูรณาการ เรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(๓) การ ๕๓ สร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา

(๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

(๕) การ สร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ

(๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมของคนในสังคม

(๗) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยมุ่งสร้างและพัฒนาจังหวัดปัตตานี ให้เป็นจังหวัดจิตอาสา เราทำดีด้วยหัวใจ ที่มีในทุกหมู่บ้าน ท้องถิ่นจังหวัดและดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีชีวิตจิตอาสาประจำถิ่นที่เข้มแข็ง

๒) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และรักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างเครือข่ายความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น

๓) การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากประเพณี ศิลปวัฒนธรรมเชื่อมโยงการท่องเที่ยว และการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมวิถีในชุมชนของจังหวัดปัตตานีให้สามารถรักษาอัตลักษณ์ที่ดึงดูดบนความเป็น พหุวัฒนธรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของชุมชน (บริบทความต้องการของ พื้นที่)

๔) ส่งเสริมการอนุรักษ์และสร้างคุณค่าของอัตลักษณ์ประเพณีประจำถิ่นทั้งด้านการแต่งกาย (ชุดบานง ชุดกูรง ชุดตะโละบลางอ) อาหารถิ่น (ข้าวยา นาซิดาแม ไก่ขอมและ เป็นต้น) ภาษา (พิเทน ปะนาละ) และวิถีชีวิตที่สามารถเชื่อมโยงกับการสร้างงานอาชีพ รายได้ และการท่องเที่ยว

๔. สร้างเสริมสุขภาพประชาชนพัฒนาทั่วทุกชุมชน หมู่บ้านให้เป็นพื้นที่สุขภาวะดี แบบมีส่วนร่วม พร้อมยกระดับการบริการสุขภาพรองรับการพัฒนาเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย กลุ่ม ด้อยโอกาส (คนพิการ คนสูงอายุ คนยากจน ผู้ป่วยเอดส์ ผู้พันโทฯ คนเร่ร่อน/ขอทาน ผู้ได้รับผลกระทบจาก สถานการณ์ความไม่สงบฯ)

๒) เสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในกลุ่มเป้าหมาย แม่และเด็ก เพื่อลดปัญหาแม่ตาย และเด็กพัฒนาการไม่ผ่านเกณฑ์

๓) เสริมสร้างสุขภาพจิตแก่ประชาชนในกลุ่มเสี่ยงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบให้ได้รับการเยียวยาทั่วถึงต่อเนื่องจนมีภาวะปกติสุข พร้อมทั้งระดมพลังภาคีทุกภาคส่วน ร่วมแก้ปัญหา การเจ็บป่วย ป่วยตาย ในโรคสำคัญของจังหวัด

๔) เสริมสร้างพลังทางสังคม โดยสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และประชาชน

๕) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถ ตอบสนองต่อสังคมสูงวัย และแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต

๕. สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เดิมเศรษฐกิจชุมชน สร้างชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเอง โดยการมีส่วนร่วม ยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ให้ความสำคัญกับการจัดบริการของ รัฐที่มีคุณภาพทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข ให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสและผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลการจัดสรรที่ดิน ทำกิน สนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และสนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพ ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ รวมทั้งกระจายการจัดบริการภาครัฐให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจน สร้างชุมชนเข้มแข็งให้เป็นพลังร่วมทางสังคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและพร้อมรับผลประโยชน์จากการพัฒนา โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ส่งเสริมให้ ชุมชนจัดสวัสดิการและบริการในชุมชน และผลักดันกลไกการกระจายที่ดินทำกินและการบริหารจัดการที่ดิน ของชุมชน โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายสำคัญในการยกระดับรายได้ประชากรกลุ่มร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด

๒) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐในการ สนับสนุนความรู้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

๓) การพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อม ขนาดเล็กและขนาดกลาง วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจ เพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาส เศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาและส่งเสริมสังคมผู้ประกอบการ ที่ผลิตได้และขายเป็น

๔) การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย

(๑) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และ มีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ

(๒) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๓) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาค ประชาชน

(๔) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม

(๕) สนับสนุนการพัฒนาบนฐาน ทุณทางสังคมและวัฒนธรรม และ

ยุคดิจิทัล (๖) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อ สร้างสรรค์ เพื่อรองรับ สังคม

จัดการตนเอง โดย ๕) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการวางแผน ชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ

(๒) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพา กันเอง

(๓) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ

(๔) สร้างภูมิคุ้มกันทาง ปัญญาให้กับชุมชน

๖. ยุทธศาสตร์คุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพคน พัฒนาเมือง ชุมชน สู่พื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่ประชาชน ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดยสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน ให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษาคุณภาพ เพิ่มบทบาทการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ด้วยตนเอง และเสริมการพัฒนาสันติสุขในพื้นที่

๒) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและใช้ เทคโนโลยีทางการศึกษา (เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ E-book บทเรียนออนไลน์ (E-learning) ห้องเรียนเสมือนจริง (Visual Classroom) และสื่อหลายมิติ เป็นต้น เพื่อยกระดับการศึกษาขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนในชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถของโรงเรียนและสถานศึกษาทุกประเภทของจังหวัดให้จัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน พัฒนาขีดความสามารถครูและการสร้างสื่อการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและบริบทของพื้นที่

๓) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และส่งเสริมนักเรียน นักศึกษา ที่มีขีดความสามารถในการ สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อต่อยอดนวัตกรรม

๔) ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของผู้สูงอายุ ใช้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนจังหวัด

๕) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างความเป็นอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างสภาพแวดล้อมชุมชนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

๖) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มุ่ง พัฒนาค้นปัดตานี้ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล และ เทคโนโลยีที่กระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนเพื่อให้ทุกคนเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๗) การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยสร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมี คุณธรรม โดยการสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ และการรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๗. พัฒนาระบบการบริการและการบริหารจังหวัดให้เป็นภาครัฐของประชาชนที่มีความเข้มแข็ง ทันสมัย และธรรมาภิบาล

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) ส่งเสริมการพัฒนาการบริการของหน่วยงานรัฐในจังหวัดปัตตานีโดยยึดประชาชนเป็น ศูนย์กลางตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส พัฒนาระบบบริการของรัฐให้ได้ มาตรฐานสากล และเชื่อมโยงการให้บริการสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

๒) เสริมสร้างการบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ภาคยุทธศาสตร์จังหวัด และการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล ที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ของจังหวัดในทุกระดับ

๓) ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานรัฐของจังหวัดปัตตานีให้มีความทันสมัย สามารถบริหาร จัดการภารกิจและบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัล

๔) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้เป็นคนดี คนเก่ง ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มี จิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพที่มีความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม เข้าใจ เข้าถึง การพัฒนาของพื้นที่อย่างแท้จริง

๕) เชื่อมโยงระบบข้อมูลเพื่อมุ่งเน้นการสนองตอบความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๖) การสร้างนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานรองรับการบริการจัดการ ภาครัฐให้พร้อม รับการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

เป้าหมาย

๑) ประชาชนมีความปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีความเชื่อมั่นต่อรัฐ

๒) ระบบการคมนาคมขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับการพัฒนาจังหวัด และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความมั่นคงและโครงสร้างพื้นฐาน สามารถจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

๑. เสริมสร้างศักยภาพหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความมั่นคง ยุติธรรม และมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การพัฒนารักษาความสงบภายในเพื่อเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและสันติสุขใน จังหวัดโดยการพัฒนากลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของหมู่บ้าน

๒) การสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมโดยการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และรักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างเครือข่ายความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น

๓) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยสร้างความเป็นธรรมในการ เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

๔) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ให้ความสำคัญกับการจัดบริการของ รัฐที่มีคุณภาพให้กับผู้ที่ด้อยโอกาส สนับสนุนในการสร้างอาชีพรายได้และสนับสนุนการเพิ่มผลิตผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ รวมทั้งการกระจายบริการภาครัฐให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนสร้างชุมชนเข้มแข็งให้เป็นพลังร่วมทางสังคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและพร้อมรับผลประโยชน์จาก การพัฒนา

๕) การฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามและเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชน และ ความมั่นคงของจังหวัดด้วยการทำงานแบบบูรณาการ ผสานความทันสมัยของเทคโนโลยี และคุณภาพ บุคลากร

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น เน้นการกลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี ด้านความมั่นคง และการพัฒนาระดับศักยภาพความเข้มแข็งคนในชุมชนปัตตานี เพื่อให้ปัตตานีเป็นเมืองปลอดภัยพัฒนาพื้นที่สู่ความสันติสุขที่ยั่งยืน

๒) การพัฒนาศักยภาพของจังหวัดให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของ จังหวัดและเสริมสร้างสังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี เพื่อความเชื่อมั่นของสังคมและนานาชาติ ที่มี ต่อปัตตานี พร้อมทั้งสร้างมาตรการกลไกที่นำไปสู่ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความแตกต่างทางความคิด ทางสังคมให้ลดลง พร้อมทั้งเฝ้าระวังปัญหาความไม่มั่นคงจากการค้ำมนุษย์ในกลุ่มอุตสาหกรรม การประมง และบริการอื่นในพื้นที่

๓) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๔) การป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรม โดยพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตามเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และพัฒนาการคมนาคม ทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ให้มีความปลอดภัย มีมาตรฐานเชื่อมโยงจังหวัดกับกลุ่มจังหวัด ประเทศอาเซียน และนานาชาติ

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไว้ร่อยต่อ และพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์รองรับยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้เพื่อการเชื่อมโยงนิคมอุตสาหกรรมหนองจิกกับด่านชายแดนสู่สิงคโปร์และเบตง

๒) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคหนุนเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสันติสุขในพื้นที่

๓) การพัฒนาระบบการคมนาคมและโลจิสติกส์ทางน้ำเพื่อรองรับอุตสาหกรรมประมง และการเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าของจังหวัดปัตตานีกับพื้นที่ระหว่างประเทศ พัฒนาท่าเทียบเรือของจังหวัดระบบโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐาน

๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการแห่งรัฐและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาของพื้นที่ และศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม

๔. ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ ให้มีความเป็นอารยะสถาปัตย์ทันสมัย เมืองสะอาด อนุรักษ์พลังงาน ต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้

มาตรการและแนวทางการปฏิบัติ

๑) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมผู้สูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต

๒) การยกระดับโครงสร้างทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์เมืองเพื่อการพัฒนาสู่พื้นที่แห่งความทันสมัยและเป็นสากล (Smart City) โดยการส่งเสริมให้พื้นที่ที่มีความพร้อมในการเป็นพื้นที่ที่สะอาดและอนุรักษ์พลังงาน พื้นที่ที่มีความทันสมัยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล พื้นที่ที่เป็นอารยะสถาปัตย์ พื้นที่ที่มีความสะดวกสบาย และเชื่อมโยงการเดินทางอย่างทั่วถึงและปลอดภัย และเป็นพื้นที่ที่มีการออกแบบให้มี อัตลักษณ์ประจำถิ่นปัตตานี ทั้งนี้ กำหนดพื้นที่เป้าหมาย ตำบลตันหยงลูโล๊ะ และตำบลบาราโหม พื้นที่ที่มีศักยภาพ และพื้นที่ที่เป็นพื้นที่หลักทางเศรษฐกิจ

๓) เตรียมพร้อมเมืองสู่สังคมดิจิทัล และพัฒนาสู่เมืองแห่งความทันสมัยด้วยเทคโนโลยี เน้นการพัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจจังหวัด สังคมและเทคโนโลยี และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ เชื่อมโยงพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์

๔. ยุทธศาสตร์องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและส่งเสริมอาชีพชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มเชื่อมโยงตลาดและนิคมอุตสาหกรรมตามแนวทางการเกษตรทฤษฎีใหม่สู่นิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และจัดให้มีตลาดกลางจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น การค้าออนไลน์ และสตาร์ทอัพ

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลผลิต ผลิตภัณฑ์และการตลาดของสินค้า เพื่อนำไปสู่ตลาดสากล

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชนควบคู่การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการและอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะ และการจัดการพลังงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็ก ท่าเทียบเรือ และสนามบิน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาปรับปรุงระบบจราจร การขนส่ง และอำนวยความสะดวกทางถนน

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึงรวมทั้งพลังงานทดแทน

กลยุทธ์ที่ ๔ ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค และระบบประปา

กลยุทธ์ที่ ๕ จัดทำผังเมือง ผังตำบล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่าง

ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม

อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๕ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และเมือง

กลยุทธ์ที่ ๖ สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมสินค้า

ทางการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการศึกษา การกีฬา ส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบ และนอกระบบทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริม สนับสนุนบทบาทสถานศึกษา ศาสนสถาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นแหล่ง

เรียนรู้ในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อวัฒนธรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน ศาสนพิธีต่าง ๆ ศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๕ สนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาและกิจกรรมการฝึกทักษะด้านกีฬาให้สู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคมให้มีคุณภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

๖. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและส่งเสริมอาชีพชุมชน เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้าบริการ และการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง

ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะ และการจัดการพลังงาน

เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้าบริการ และการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะ และการจัดการพลังงาน

เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม

ผลผลิตฮาลาล การค้าบริการ และการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยว

ชายแดน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนากาด เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทางการศึกษา การกีฬา ส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคมให้มีคุณภาพ และยกระดับ

คุณภาพชีวิต เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่

๒.๑ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต คติ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คาทหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“ตำบลน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรม การเมืองการบริหารโปร่งใส พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน”

๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่กับประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้มีการทบทวนการกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ๗ ด้าน ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาความยากจน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสังคม คุณภาพชีวิต และการกีฬา
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

๒.๓ เป้าประสงค์

- ๑. ชุมชนมีเศรษฐกิจเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง สมดุลและยั่งยืน โดยเน้นด้านการเกษตรกรรม ให้เป็นตลาดผลผลิตทางการเกษตร
- ๒. ประชาชนการศึกษา/มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม งานประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการส่งเสริมและอนุรักษ์ให้อยู่คู่ท้องถิ่นท้องถิ่น
- ๓. ชุมชนในพื้นที่มีการสร้างระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔. ชุมชนในพื้นที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี เยาวชน คนชรา ผู้ด้อยโอกาส และประชาชนทั่วไป รวมทั้ง ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ด้านการกีฬาการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ
- ๕. ชุมชนในพื้นที่มีการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในด้านการเมือง การบริหาร และการปกครองให้กับประชาชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการระหว่างภาครัฐกับประชาชนในรูปแบบต่างๆ และสร้างระบบบริหารจัดการ ภาครัฐที่ดีในองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๖. ชุมชนในพื้นที่มีการคมนาคม สาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ดีชุมชนในพื้นที่มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๔ ตัวชี้วัด

พันธกิจ

- พันธกิจที่ ๑ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง สมดุลและยั่งยืน โดยเน้นด้านการเกษตรกรรม ให้เป็นตลาดผลผลิตทางการเกษตร
- พันธกิจที่ ๒ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- พันธกิจที่ ๓ สร้างระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรป่าไม้
- พันธกิจที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี เยาวชน คนชรา
- พันธกิจที่ ๕ พัฒนาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเมือง การบริหาร และการปกครอง
- พันธกิจที่ ๖ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ให้ได้มาตรฐานและให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน
- พันธกิจที่ ๗ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

- (๑) มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร
- (๒) การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง
- (๓) ประชาชนมีทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตร
- (๔) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๕) ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุข มีสุขภาพแข็งแรง
- (๖) ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย
- (๗) ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการของท้องถิ่น
- (๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรฐานสากลดีขึ้น
- (๙) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (๑๐) สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจและการ แก้ไขปัญหาความยากจน

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างอาชีพให้กับประชาชนใน
ท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมโครงการตามแนวทางพระราชดำริโดยยึดหลัก
เศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทั้งในและนอกระบบ

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการร่วมกัน
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสังคม คุณภาพชีวิต และการกีฬา

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี
เยาวชน คนชรา ผู้ด้อยโอกาส และประชาชนทั่วไป

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ด้านสาธารณสุข/ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนทั่วไป

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ด้านส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม ป้องกัน บำบัดและแก้ไข

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมสนับสนุนการก่อสร้างและปรับปรุงสนามกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายใน
องค์กร

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ปรับปรุงจัดหา เครื่องมือ เครื่องใช้ และปรับปรุงพัฒนา
สถานที่ปฏิบัติงาน

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการตามหลักการจัดการ
ที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม/บุกเบิก ถนน สะพาน

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ก่อสร้าง ปรับปรุง ทางระบายน้ำและก่อสร้าง ปรับปรุงระบบ
ประปาภาชนะเก็บน้ำ และพัฒนาแหล่งน้ำ

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ก่อสร้าง ปรับปรุง พัฒนาระบบไฟฟ้า

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ จัดระบบสาธารณูปการให้ครอบคลุมทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สินของประชาชน

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการ
รักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดสันติสุข

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีความสามารถและมีศักยภาพในการ
สนับสนุนงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ตลอดถึง
การรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

- (๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่
จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- (๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- (๔) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- (๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

แผนงาน

- (๑) แผนงานบริหารงานทั่วไป
- (๒) แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- (๓) แผนงานการศึกษา
- (๔) แผนงานสาธารณสุข
- (๕) แผนงานสังคมสงเคราะห์
- (๖) แผนงานเคหะและชุมชน
- (๗) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- (๘) แผนงานการศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ
- (๙) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
- (๑๐) แผนงานการเกษตร
- (๑๑) แผนงานงบกลาง

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๒ และ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และTrend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง (S : Strength-s)

- ประชาชนมีความพร้อม จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น
- การจัดโครงสร้างภายในมีความเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ
- เมืองการบริหารส่วนตำบลที่พร้อมจะให้บริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
- มีการประสานร่วมมือกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับส่วนราชการต่าง ๆ
- ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการพัฒนา
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบประชาคม การประชุมวางแผนเตรียมงาน
- ประชากรในตำบลป่าไร่เป็นประชากรที่ผสมผสานระหว่างศาสนา พุทธกับอิสลาม ทำให้ลักษณะวัฒนธรรมประเพณีเป็นเอกลักษณ์อย่างชัดเจน
- องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่มีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง
- มีถนนสายสำคัญตัดผ่านในแนวเหนือ - ใต้ ได้แก่ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๘

จุดอ่อน (W : Weakness)

- กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสับสนขาดความชัดเจน
- องค์การบริหารส่วนตำบล มีงบประมาณจำกัด ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้
- การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ
- ปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ส่งผลให้การทำการเกษตรยังไม่สามารถมีผลผลิตได้เต็มที่เท่าที่ควรจะเป็น

โอกาส (O : Opportunity)

- จังหวัดปัตตานี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามแผนงานโครงการตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น คอ.บต.
- มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมระหว่างจังหวัด สามารถรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ

- นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น โดยการสร้างดุลยภาพระหว่างการกำกับดูแล และความเป็นอิสระของท้องถิ่นในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ได้รับการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ชดเชยรายหัว ๑ละ ๔๐๐ บาท)

อุปสรรค (T : Threat)

- ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองกับงานของท้องถิ่น
- นโยบายรัฐบาลไม่สามารถถ่ายโอนงบประมาณมายัง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ทำให้การพัฒนาท้องถิ่นบางเรื่องต้องชะงัก
- กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับขาดความยืดหยุ่น หรือไม่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจห้วงระยะเวลาในการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาลมีความไม่แน่นอน
- การดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับปัญหาในพื้นที่และความต้องการประชาชนมีมาก แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน เนื่องจากจำกัดด้วยอำนาจหน้าที่และจำนวนงบประมาณที่มีจำกัด
- เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙) ส่งผลให้การพัฒนาบางอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ต้องหยุดชะงัก เนื่องจากงบประมาณในส่วนของการพัฒนาต้องนำไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙)

วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Analysis)

๓. โอกาส (Opportunity)

๑. โครงการส่งเสริมอาชีพต่างๆ มีส่วนราชการ องค์กร ภาครัฐ และเอกชน มาดำเนินการในพื้นที่
๒. มีโครงสร้างพื้นฐานดีอยู่แล้ว จะได้มีงบประมาณในการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ
๓. ผู้นำและประชาชน ต่างก็ให้ความร่วมมือ มีส่วนในการส่งเสริมพัฒนาตำบล
๔. ความสามัคคีในหมู่คณะ ก่อให้เกิดความเจริญ รุ่งเรืองในสังคม
๕. ผู้นำท้องถิ่นมีความพยายาม ทำให้นำมาซึ่งการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๖. องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชนสามารถนำการพัฒนาได้

๔. อุปสรรค (Threat)

๑. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่
๒. นโยบายรัฐบาล นโยบาย ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนโยบายวิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานีถึงแม้จะสอดคล้องกัน แต่ยังมีเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อย ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ามาประกอบด้วย ทำให้แนวทางที่ตั้งเป้าหมายไว้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร
๓. กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทำให้การดำเนินบูรณาการของจังหวัดไม่ประสบผลเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

๔. ปัญหาการขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ (ขาดหลักการบูรณาการ)
๕. ประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ การศึกษาอยู่ในระดับต่ำและขาดการกระตือรือร้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความร่วมมือระหว่างกลุ่มองค์กร
๖. งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นไม่พอเพียงในการพัฒนาท้องถิ่น
๗. จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙) ส่งผลให้การพัฒนางานบางอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ ต้องหยุดชะงัก เนื่องจากงบประมาณในส่วนของการพัฒนาต้องนำไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙)

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอก

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑) ขาดแคลนแหล่งน้ำในการเกษตรและน้ำประปาสำหรับอุปโภค-บริโภคยังไม่พอเพียงและยังไม่ได้มาตรฐาน	- แหล่งน้ำและน้ำประปาในการอุปโภค-บริโภค	- ในเขต อบต.	- ประชาชนมีแหล่งน้ำและมีน้ำประปาใช้อย่างพอเพียงมีคุณภาพตามมาตรฐานมากขึ้น
	๒) ไฟฟ้าส่องสว่างทางและที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด	- ไฟฟ้า	- ทางและที่สาธารณะในเขต อบต.	- ทางและที่สาธารณะมีแสงสว่างเพียงพอประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมาและป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้
	๓) หมู่บ้านขยายมากขึ้นระบบระบายน้ำยังไม่เพียงพอ	- ราง/ท่อระบายน้ำ	- พื้นที่ใน อบต.	- มีรางระบายน้ำสามารถระบายน้ำได้สะดวก ไม่อุดตัน ไม่ส่งกลิ่นเหม็นก่อกวนความรำคาญ
	๔) ถนนในตำบล ยังเป็นถนนดิน ถนนลูกรังและเป็นหลุมเป็นบ่อ	- ถนน	- ทางและที่สาธารณะในเขต อบต.	- มีถนนให้ประชาชนได้สัญจรไปมาสะดวก
	๕) ประชาชนต้องการเส้นทางในการสัญจรไปมาเพิ่มมากขึ้นและ อบต.ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากงบประมาณมีไม่เพียงพอ	- เส้นทางคมนาคม	- เส้นทางคมนาคมที่เป็นสาธารณะและประชาชนมีความต้องการให้ดำเนินการ	- มีเส้นทางในการคมนาคมเพียงพอและประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมา

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและ ปริมาณของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
๒. ด้านงาน ส่งเสริม คุณภาพ ชีวิต	๑) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรคติดต่อ	- ด้านสาธารณสุข	- ในเขต อบต.	ในพื้นที่ไม่มีการระบาดของ โรคอุบัติใหม่ โรค ระบาด โรคติดต่อ
	๒) ประชาชนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง แนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เช่น เบาหวาน ความดัน		- ประชาชนกลุ่ม เสี่ยงและผู้ป่วย	
	๓) ปริมาณขยะและน้ำเสียเพิ่มมากขึ้น		- ในเขต อบต.	- ปริมาณขยะและน้ำ เสียถูกกำจัดให้หมดด้วย วิธีการที่ถูกต้อง
	๔) ประชาชนบริโภคอาหารที่ปลอดภัย		- ประชาชนใน เขต อบต.	- ประชาชนทราบและ สามารถเลือกบริโภค อาหารที่ปลอดภัยได้ ถูกต้อง
	๕) ประชาชนในพื้นที่บางรายมีที่อยู่อาศัยไม่ มั่นคงแข็งแรง	- ที่อยู่อาศัย	- ประชาชนใน พื้นที่ที่ได้รับ ความเดือนร้อน เรื่องที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ ได้รับความช่วยเหลือ ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้ มั่นคงแข็งแรง
	๖) มีการขยายตัวของประชากรเพิ่มมากขึ้นทำ ให้เกิดการขยายตัวของอาคารบ้านเรือนทำให้ เกิดเป็นชุมชนแออัด	- ประชากร	- พื้นที่ในเขต อบต.	- ควบคุมการก่อสร้าง อาคารบ้านเรือนการ พิจารณาออกใบอนุญาต เพื่อไม่เกิดปัญหาจาก การก่อสร้างอาคาร
	ประชาชนบางครัวเรือนบริโภค-บริโภคน้ำที่ยัง ไม่สะอาดและมีสิ่งเจือปน เช่น จากน้ำฝน น้ำ ที่ไม่ได้คุณภาพ มีตะกอน	- การอุปโภค- บริโภค	- ประชาชนใน เขต อบต.	- ประชาชนบริโภคน้ำที่ สะอาดถูกสุขลักษณะ
	๑) การศึกษาสื่อการเรียนการสอนยังไม่ พอเพียง เด็กนักเรียนไม่ได้รับการศึกษาต่อใน ระดับที่สูงกว่าชั้นพื้นฐาน และขาด งบประมาณในการศึกษา ครอบครัวยากจน	- สังคมในชุมชน	- เด็กนักเรียนใน เขต อบต.	- มีสื่อการเรียนการสอน ที่พอเพียง เด็กนักเรียน ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีงบประมาณใน การศึกษาเล่าเรียน
	๒) เด็กและผู้สูงอายุบางครอบครัว ผู้สูงอายุอยู่ ตามลำพัง และรับภาระในการดูแลเด็ก		- ผู้สูงอายุและ เด็กในเขต อบต.	- ผู้สูงอายุและเด็กได้รับ การดูแลที่ดี

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
	๓) ผู้พิการไม่ได้รับความช่วยเหลือในดำรงชีวิต		- ผู้พิการในเขต อบต.	- ผู้พิการได้รับความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตและทั่วถึง
	๔) เยาวชนและวัยรุ่นติดเกมส์ สิ่งลามก บุหรี่ เหล้า สารเสพติด และท้องก่อนวัยอันสมควร		- เยาวชนและวัยรุ่นในเขต อบต.	- เยาวชนและวัยรุ่นมีอนาคตที่ดี
	๕) ประชาชนกรอายุตั้งแต่ ๓๕ ขึ้นไป ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน ๒๙๑ คน		- ประชาชนในเขต อบต. ที่อายุ ๓๕ ขึ้นไป	- ประชาชนที่อายุ ๓๕ ขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพทุกคน
	๖) ประชากรที่สูบบุหรี่ จำนวน ๓๐๐ คน ดื่มสุรา จำนวน ๑๗๑ คน		- ประชาชนที่สูบบุหรี่และดื่มสุรา	- ประชาชนเลิกสูบบุหรี่และเลิกดื่มสุรา
๓. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	๑) ประชาชนไม่มีการวางแผนในการดำเนินงาน	- การวางแผน	- ประชาชนในเขต อบต.	- ประชาชนสามารถวางแผนการดำเนินงานได้เอง
	๒) ขาดแหล่งเงินลงทุนในการทำกิจการและประกอบอาชีพ	- การลงทุน	- ประชาชนในเขต อบต.	- มีแหล่งเงินทุนในการทำกิจการและประกอบอาชีพ
	๓) ประชาชนขาดสถานที่จำหน่ายสินค้า	- การพาณิชย์การ	- ร้านค้าแผงลอย	- ร้านค้าแผงลอยมีสถานที่ในการขายจำหน่ายสินค้า
	๔) ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำระยะทางในการขนส่ง ผลผลิตไกลจากแหล่งรับซื้อ		- เกษตรกรในพื้นที่	- ผลผลิตมีราคาสูงขึ้น
	๕) ค่าแรงต่ำค่าครองชีพสูงขาดแคลนการจ้างงาน		- ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง	- ค่าแรงสูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ มีการจ้างงานมากขึ้น
	๖) ครีวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๙ ครีวเรือน		- ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	- ไม่มีครัวที่ตกเกณฑ์มาตรฐานรายได้
	๗) ในเขต อบต. ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การท่องเที่ยว	- ในเขต อบต.	- มีแหล่งท่องเที่ยวในเขต อบต. และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อบ่งชี้และปริมาณของ ปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
๔. ด้านการจัด ระเบียบชุมชนและ การรักษาความสงบ เรียบร้อย	๑) การจราจรบนถนนมีเพิ่ม มากขึ้นอาจทำให้เกิด อุบัติเหตุขึ้นได้	- การจราจร	ประชาชนที่สัญจรไป มาบนถนน	มีระบบควบคุม การจราจร เช่น ติดตั้ง สัญญาณไฟจราจร เพื่อเตือนให้ ระมัดระวัง
	๒) มีการทำลายและลักขโมย ทรัพย์สินของประชาชนและ ราชการ รวมทั้งเกิดการทะเลาะวิวาท กันในชุมชน	- การรักษาความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชน	- ประชาชนและส่วน ราชการ	- มีการป้องกันและ รักษาความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนและส่วน ราชการ เช่น การ ติดตั้งกล้องวงจรปิด การให้ผู้นำ อปพร. ควบคุมและระงับเหตุ ทะเลาะวิวาท
๕. ด้านการบริหาร จัดการและการ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๓) เป็นพื้นที่ที่มีดินเค็มและ น้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็มหรือมีรส กร่อย ไม่สามารถใช้ใน การเกษตรและอุปโภค- บริโภคได้	- ดินและน้ำใต้ดิน	- พื้นที่ในเขต อบต.	- ปัญหาเรื่องดินเค็ม ลดลง จัดหาแหล่งน้ำ จากแหล่งอื่นเพิ่มมาก ขึ้น
	๔) มีปัญหาเรื่องขยะและสัตว์ เลี้ยงเพิ่มมากขึ้นส่งกลิ่น เหม็นรบกวน	- สิ่งแวดล้อม	- ผู้ประกอบการและ ชุมชนในเขตพื้นที่ อบต.	- ปัญหาขยะและสัตว์ เลี้ยงลดลง ประชาชน สามารถกำจัดขยะ และมูลสัตว์ได้โดยไม่ ส่งผลกระทบต่อชุมชน
๖. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	๑) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่นถูกเลือนหายไปมาก	- ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่น ถูกเลือนหายไปมาก	- ประชาชนในเขต อบต.	- ยกย่อง เชิดชูคนดี หรือปราชญ์ชาวบ้าน ในโอกาสต่างๆ เพื่อ เป็นตัวอย่างแก่เยาวชน และประชาชน ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ไม่ถูก เลือนและคงอยู่สืบไป

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑	การพัฒนาและเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของระบบ เศรษฐกิจ และการแก้ไข ปัญหาความยากจน	ด้านการบริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	สำนักปลัด	กองคลัง
		ด้านการบริการชุมชน และสังคม	แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	กองคลัง
		ด้านเศรษฐกิจ	แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	กองคลัง
๒	การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	ด้านการบริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงาน ทั่วไปเกี่ยวกับการ การศึกษา	กองการศึกษา	กองคลัง
		ด้านบริการชุมชนและ สังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	กองคลัง
			แผนงานการศึกษา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	กองการศึกษา	กองคลัง
๓	การพัฒนาด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ด้านบริการชุมชนและ สังคม	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	กองคลัง
๔	การพัฒนาด้านสังคม คุณภาพ ชีวิต การกีฬา	ด้านบริการชุมชนและ สังคม	แผนงานสาธารณสุข	กองการศึกษา	กองคลัง
๕	การพัฒนาด้านการบริหาร จัดการที่ดี	ด้านการบริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	สำนักปลัด	กองคลัง
		ด้านการดำเนินงานอื่นๆ	แผนงานงบกลาง	สำนักปลัด	กองคลัง
๖	การพัฒนาด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	ด้านการบริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	กองช่าง	กองคลัง
		ด้านบริการชุมชนและ สังคม	แผนงานเคหะและ ชุมชน	กองช่าง	กองคลัง
		ด้านการดำเนินงานอื่นๆ	แผนงานงบกลาง	สำนักปลัด	กองคลัง
		ด้านเศรษฐกิจ	แผนงาน อุตสาหกรรมและ การโยธา	กองช่าง	กองคลัง
๗	การพัฒนาด้านความมั่นคง และเสริมสร้างสันติสุข		แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานการรักษา ความสงบ ภายใน	สำนักปลัด	กองคลัง

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนั้นขึ้น ตามกระบวนการพิจารณาจากประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ร่วมกันจัดทำทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ต่อไป และเพื่อให้สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และตอบสนองความต้องการของประชาชน นำไปสู่การจัดทำงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพื่อนำไปสู่การบูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไทยแลนด์ ๔.๐ และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินยุทธศาสตร์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่องชักซ้อมแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นพิจารณา	คะแนน
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐
๒. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	๒๐
๓. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	๖๐
๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑๐)
๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(๑๐)
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	(๑๐)
๓.๔ วิสัยทัศน์	(๕)
๓.๕ กลยุทธ์	(๕)
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(๕)
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(๕)
๓.๘ แผนงาน	(๕)
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของไม้/ป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ	๒๐ (๓)	
	(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรและช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(๒)	
	(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ	(๒)	
	(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(๒)	
	(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ แรงงาน ฯลฯ และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)	(๒)	
	(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนา ประเพณีและงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้านนา สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(๒)	
	(๗) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(๒)	
	(๘) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล จปฐ.	(๒)	
	(๙) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ของ อปท.	(๓)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๒. การวิเคราะห์ สถานการณ์และ ศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความ สอดคล้องยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๒๐ (๕)	
	(๒) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและ การบังคับใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อ การพัฒนาท้องถิ่น	(๓)	
	(๓) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(๓)	
	(๔) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนา อาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ ทั่วไป เป็นต้น	(๓)	
	(๕) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(๓)	
	(๖) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการ พัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของ ท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานได้แก่ S-Strength (จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และ T-Threat (อุปสรรค)	(๓)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๓. ยุทธศาสตร์ ๓.๑ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนา ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และเชื่อมโยงหลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๖๐ (๑๐)	
๓.๒ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และ เชื่อมโยงหลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	(๑๐)	
๓.๓ ยุทธศาสตร์ จังหวัด	สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาลหลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ ชาติ ๒๐ ปี และThailand ๔.๐	(๑๐)	
๓.๔ วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่าง ชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็น ลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ สัมพันธ์กับโครงการพัฒนาท้องถิ่น	(๕)	
๓.๕ กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตาม อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่ การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่ง ที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(๕)	
๓.๖ เป้าประสงค์ของ แต่ละประเด็นกลยุทธ์	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้อง และสนับสนุนต่อกลยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่ชัดเจน	(๕)	
๓.๗ จุดยืนทาง ยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่ง เกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทาง ยุทธศาสตร์	(๕)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๓.๘ แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(๕)	
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ Thailand ๔.๐ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. สรุปสถานการณ์การพิจารณา	๑๐
๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐
๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐
๔. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	๑๐
๕. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	๖๐
๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(๕)
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(๕)
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(๕)
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	(๕)
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(๕)
๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	(๕)
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(๕)
๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา	(๕)
๕.๙ งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)	(๕)
๕.๑๐ มีการประมาณราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(๕)
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ	(๕)
๕.๑.๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑.การสรุป สถานการณ์ การ พัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	๑๐	
๒. การประเมินผล การนำ แผนพัฒนา ท้องถิ่นสู่ปี ปฏิบัติ ในเชิงปริมาณ	๑) การควบคุมที่มีการใช้ตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั้นเองว่า เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไร สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Quantitative)	๑๐	
๓. การประเมินผล การนำ แผนพัฒนา ท้องถิ่นสู่ปี ปฏิบัติ ในเชิงคุณภาพ	๑) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคต่างๆ มาใช้เพื่อวัดว่าการกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมา ดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	๑๐	
๔. แผนงาน และ ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	๑) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ๒) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไข ปัญหาความยากจน หลักปรัชญา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และโดยเฉพาะเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) (Local Sufficiency Economy Plan : LSEP)	๑๐	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๕.โครงการพัฒนา ๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	๖๐ (๕)	
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการ และเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความ เป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง	(๕)	
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจน นำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึง เป้าหมายต้อง ชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิต อย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน อธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบ ลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง	(๕)	
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี	โครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลาย กลุ่ม ให้บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง (๕) โครงการสอดคล้องกับ (๑) ความมั่นคง (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) การปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(๕)	
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดย (๑) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ยึดคน เป็นศูนย์กลางการพัฒนา (๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๔) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ๒๕๗๙ (๕) ยึดหลักการนำไปสู่การ ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ เป็นเป้าหมายระยะยาวภายใต้แนวทางการพัฒนา (๑) การยกระดับ ศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้าง สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (๔) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(๕)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๕.โครงการพัฒนา (ต่อ) ๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วย ภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้น ภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิด สร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(๕)	
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นที่เป็นปัจจุบัน	(๕)	
๕.๘ โครงการแก้ไข ปัญหา ความยากจน หรือการ เสริมสร้างให้ ประเทศชาติ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลัก ประชารัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่ จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วย การพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) (LSEP)	(๕)	
๕.๙ งบประมาณ มี ความ สอดคล้องกับ เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการในการ จัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมี ประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔) ความยุติธรรม(Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)	(๕)	

๕.๑๐ มีการประมาณการ ราคาถูกต้องตามหลัก วิธีการงบประมาณ	การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการ ถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์ มีความคลาดเคลื่อนไม่มากกว่าหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าของการนำไปตั้ง งบประมาณรายจ่ายในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เงินสะสม หรือ รายจ่ายพัฒนาที่ปรากฏในรูปแบบอื่นๆ		
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ	การกำหนดดัชนีชี้วัดผลงาน (Key Performance Indicator : KPI) ที่ สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นที่สิ่ง ที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(๕)	
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ ควรคำนึงถึง (๑) ความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการ ดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและ ประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุด และสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๔.๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น จากแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เป็นแนวทางในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถตอบสนองความต้องการพัฒนาของประชาชน โดยพิจารณาบรรจุโครงการในงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยจะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นการสรุปผลในภาพรวมของท้องถิ่น เป็นการติดตามผลการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเกิดผลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างไร ซึ่งสามารถวัดผลได้ทั้งเชิงสถิติต่าง ๆ ตาราง กราฟ และการพรรณนา โดยสรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมได้ดังนี้

(๑) การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(๑.๑) การวัดผลในเชิงปริมาณ (Quantity)

- โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)										
ได้กำหนดโครงการที่จะดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)										
ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕	
	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ	จำนวน	งบประมาณ
๑.การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาความยากจน	๔	๒๔๐,๐๐๐	๔	๒๑๐,๐๐๐	๓	๑๔๐,๐๐๐	๓	๑๔๐,๐๐๐	๓	๑๔๐,๐๐๐
๒.ด้านการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๘	๕,๕๕๑,๔๐๐	๒๐	๕,๖๔๔,๔๐๐	๑๙	๕,๘๕๑,๓๗๕	๑๙	๕,๘๕๑,๓๗๕	๑๙	๕,๘๕๑,๓๗๕
๓.ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	๗	๑๓๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐
๔.ด้านสังคมคุณภาพชีวิต และการกีฬา	๑๖	๘,๗๒๙,๐๐๐	๒๐	๙,๔๐๗,๐๐๐	๑๖	๙,๐๕๗,๐๐๐	๑๖	๙,๐๕๗,๐๐๐	๑๖	๙,๐๕๗,๐๐๐
๕.ด้านการบริหารจัดการที่ดี	๖	๕๔๑,๐๐๐	๗	๗๓๕,๐๐๐	๘	๖๒๕,๐๐๐	๘	๖๒๕,๐๐๐	๘	๓๒๕,๐๐๐
๖.การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๕	๔,๙๒๒,๐๐๐	๓๗	๑๓,๘๑๙,๗๐๐	๑๒	๕,๕๘๒,๐๐๐	๘	๑,๔๑๓,๐๐๐	๓	๑๙๐,๐๐๐
๗.การพัฒนาด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข	๕	๒๙๐,๐๐๐	๔	๙๐,๐๐๐	๘	๕๘๖,๐๐๐	๘	๕๘๖,๐๐๐	๘	๕๘๖,๐๐๐
รวม	๗๑	๒๐,๔๐๒,๔๐๐	๙๖	๒๙,๙๗๖,๑๐๐	๗๐	๒๑,๙๑๑,๓๗๕	๖๖	๑๗,๗๔๒,๓๗๕	๖๑	๑๖,๕๑๙,๓๗๕

สรุปรายงานผลการดำเนินการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓						
ลำดับ ที่	รายการ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการที่สามารถดำเนินการได้ (๑๙๗ โครงการ)		
				คิดเป็นร้อยละ ของแผนพัฒนา ท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ ของแผนการ ดำเนินงาน	คิดเป็นร้อยละ ของข้อบัญญัติ + เงินสะสม
๑	บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒๓๗	๗๒,๒๘๙,๘๗๕	๘๓.๑๒๒	๘๓.๘๒	๘๓.๘๒
๒	ตั้งในข้อบัญญัติงบประมาณ	๒๑๑	๕๑,๓๒๔,๑๔๓			
๓	จากเงินสะสม	๒๔	๘,๕๐๕,๖๐๐			
๔	จัดทำแผนการดำเนินงาน	๒๓๕	๕๙,๘๒๙,๗๔๓			
	- ข้อบัญญัติ = ๕๑,๓๒๔,๑๔๓	๒๑๑	๕๑,๓๒๔,๑๔๓			
	- เงินสะสม = ๘,๕๐๕,๖๐๐	๒๔	๘,๕๐๕,๖๐๐			
๕	สามารถดำเนินการได้	๑๙๗	๖๔,๑๓๙,๖๘๐	๘๓.๑๒๒	๘๓.๘๒	๘๓.๘๒
	- ข้อบัญญัติ = ๒๐,๑๘๔,๗๔๐	๑๗๓	๕๕,๖๓๔,๐๘๐			
	+ เงินสะสม = ๔๓๒,๐๐๐	๒๔	๘,๕๐๕,๖๐๐			

(๑.๒) การวัดผลในเชิงคุณภาพ (Quality)

๑.๒.๑ สรุปคะแนนประเมินผลยุทธศาสตร์

ผลการให้คะแนนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ เป็นดังนี้

ลำดับ	ประเด็นพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละของคะแนนเต็ม
๑	ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐	๑๙.๔	๙๗
๒	การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	๒๐	๑๘.๕	๙๒.๕
๓	ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	๖๐	๕๑	๘๕
	๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่	๑๐	๙	๙๐
	๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	๑๐	๙	๙๐
	๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	๑๐	๙	๙๐
	๓.๔ วิสัยทัศน์	๕	๔	๙๐
	๓.๕ กลยุทธ์	๕	๔	๙๐
	๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	๕	๔	๙๐
	๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	๕	๔	๙๐
	๓.๘ แผนงาน	๕	๔	๙๐
	๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	๕	๔	๙๐
รวมคะแนน		๑๐๐	๘๘.๙	๘๘.๙

พบว่าประเด็นข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้คะแนนสูงสุด ๑๙.๔ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๗ ของคะแนนเต็มและคิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔ ของคะแนนในภาพรวมทั้งหมด ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนพร้อมทั้งแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง

๑.๒.๒ สรุปคะแนนประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผลการให้คะแนนโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ เป็นดังนี้

ลำดับ	ประเด็นพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละของคะแนนเต็ม
๑	การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	๑๐	๙	๙๐
๒	การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐	๙	๙๐
๓	การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐	๙	๙๐
๔	แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑๐	๘	๘๐
๕	โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	๖๐	๔๘	๘๐
	๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	๕	๔	๘๐
	๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	๕	๔	๘๐
	๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	๕	๔	๘๐
	๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๕	๔	๘๐
	๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๕	๔	๘๐
	๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	๕	๔	๘๐
	๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	๕	๔	๘๐
	๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักประชารัฐ	๕	๔	๘๐
	๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	๕	๔	๘๐
	๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	๕	๔	๘๐
	๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	๕	๔	๘๐
	๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	๕	๔	๘๐
รวมคะแนน		๑๐๐	๘๓	๘๓

พบว่าประเด็นประเด็นหลักในการพัฒนาทั้งสี่ประเด็นหลักได้แก่ การสรุปสถานการณ์การพัฒนา การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ เมื่อมีการคิดคำนวณหาร้อยละแล้ว มีค่าร้อยละในปริมาณที่เท่ากัน นั่นคือ ร้อยละ ๙๐ ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากการสรุปสถานการณ์การพัฒนา การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ มีข้อมูลที่ค่อนข้างสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยสรุปจากการประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ และความสอดคล้องของแผนงาน ยุทธศาสตร์โครงการ

๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

๑. การดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินงานที่มีกระบวนการหลายขั้นตอน มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงในหลายหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลรวดเร็วตามที่คาดหวัง

๒. ปัญหาความต้องการมีมาก ประกอบข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ทำให้ไม่ได้รับการตอบสนองทันต่อความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนน้อย

๓. ข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและบางเรื่องอาจทำไม่ได้ และต้องใช้ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหา อาจทำให้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุด

๔. ปัญหาสาธารณภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ ภัยแล้ง วาตภัย น้ำท่วม อัคคีภัย ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินแนวทางการแก้ไข คือพิจารณาแผนการดำเนินงานการป้องกัน ก่อนการเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ บรรจุแผนงาน โครงการ กิจกรรม การให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถดำเนินการได้ทันท่วงที

๕. ปัญหาโรคระบาดที่เกิดจากคน เกิดจากสัตว์ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประชาชนและสัตว์ต่าง ๆ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก โรคมือเท้าปากที่เกิดขึ้นกับเด็ก ๆ โรคพิษสุนัขบ้า โรคไข้เลือดออก แนวทางการแก้ไขปัญหา คือการฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์การป้องกัน ลงพื้นที่ระบับและป้องกันการเกิดโรคระบาด การทำลาย รักษา

๖. ปัญหาการสัญจรไปมาของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคมเป็นทางแยก และซอยเป็นจำนวนมากเกิดปัญหาในการสัญจรไปมาของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ แนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการติดสัญญาณจราจรในเส้นทางสำคัญ

๗. ปัญหายาเสพติดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่พบว่ามีกาเสพติด แต่เพื่อเป็นการป้องกัน มีแนวทางป้องกัน โดยการลงพื้นที่ค้นหา การรณรงค์ป้องกัน การให้ความรู้กับประชาชนได้ทราบถึงโทษของยาเสพติด และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการป้องกันและแก้ปัญหา

๘. ปัญหาประชาชนมีรายได้น้อย มีหนี้สิน ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ค่าครองชีพสูง แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ สาธิตการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือประชาชน ช่อมแซมบ้านคนจน ผู้มีรายได้น้อย ส่งเสริมด้านการศึกษาโดยการจัดบริการสาธารณะด้านการศึกษา การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับเด็กนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม/โครงการ เพื่อสร้างช่องทางเพิ่มรายได้ เช่น ตลาดประชารัฐ

๔.๔.๒ ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(๑) ข้อเสนอแนะ จากการสำรวจข้อมูล การลงพื้นที่ในตำบล จะเห็นว่าประชาชนยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอยู่มาก ดังนี้ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา สถานที่ผ่อนหย่อนใจ สวัสดิการสังคม การพัฒนาอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล จากปัญหาด้านต่างๆ ประชาชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาเองได้จึงต้องเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไข ทำให้มีการเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดการได้

(๒) **ข้อเสนอแนะ** จากข้อสังเกตดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาต่างๆ ที่ถูกเสนอมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ควรนำมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญโดยประชาคมท้องถิ่น ซึ่งมีหลายภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ตัวแทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนทั่วไป ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และพิจารณาบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป กรณีโครงการที่เกินศักยภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๓) **ผลจากการพัฒนา** จากการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้ในหลายเรื่อง เช่น การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทำให้มีระบบการคมนาคมที่สะดวกได้มาตรฐาน การก่อสร้างและปรับปรุงถนน ตีเส้น เครื่องหมายจราจรบนพื้นถนน ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมาเพิ่มขึ้น การส่งเสริมการศึกษา ในการพัฒนาด้านการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับทุกคน เด็กก่อนเกณฑ์และเด็กนักเรียนทุกคนได้รับอาหารที่เพียงพอ มีสุขภาพและพัฒนาการทางการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนในอนาคตสามารถเรียนรู้ได้เท่าทันและปรับตัวได้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของกระแสในโลยุคโลกาภิวัตน์ การส่งเสริมอาชีพ เช่น การอบรมอาชีพ การส่งเสริมครัวเรือนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพโดยปฏิบัติอยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาด้านสาธารณสุข ในการพัฒนาด้านสาธารณสุขมีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ การป้องกันโรคที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน ผลที่ได้จากการพัฒนาดังกล่าวนั้นทำให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ถูกสุขลักษณะท่ามกลางโรค การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประชาชนได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดภัยต่าง ๆ ทำให้สามารถบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในเบื้องต้นของประชาชนได้ การสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีจิตสำนึกและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมอันดีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานของพี่น้องไทยพุทธและมุสลิม มีการส่งเสริมด้านสวัสดิการสังคม ให้แก่คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้ป่วยเอดส์ ทำให้บุคคลดังกล่าวได้รับการดูแล มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยการส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอปัญหา ความต้องการของประชาชนในชุมชน เพื่อให้เทศบาลสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและครอบคลุมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดีประชาชนมีความพึงพอใจ